

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/499/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

80/2012. (II. 15.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2011. szeptember 4-én előterjesztett **panaszát** a 2012. február 15-én megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2011. szeptember 4-én elektronikus úton terjesztette elő panaszát, amelyet 2011. szeptember 9-én postai úton, aláírásával is megerősített.

Beadványában előadja, hogy 2011. szeptember 2-án M. városban, a sétáló utcában tolt a kerékpárját. Amikor az ott posztoló járőrökhöz ért, azok megállították, és közölték vele, hogy szabálysértést követett el. A panaszos azt válaszolta, hogy gyalogosan közlekedett, és nem érti, hogyan sértett azzal szabályt, de a rendőrök csak annyit feleltek, hogy szabálysértés miatt megbüntetik. A panaszos telefonálni szeretett volna a férjének, de azt a rendőrök nem engedték, és kicsavarták a kezéből a telefont, miközben felszólították, hogy igazolja magát. A rendőrök fenyegető magatartása miatt a panaszos pánikba esett, és csak arra tudott koncentrálni, hogy értesítse a férjét, és tőle segítséget kérjen. Amikor a panaszos egyik ismerőse úgy próbált segíteni, hogy felajánlotta, majd ő értesíti a panaszos férjét, a rendőrök

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

azt is megakadályozták. A panaszos már teljesen pánikban volt – megjegyzése szerint erről pszichiátriai szakorvosi véleménnyel is rendelkezik –, amikor a rendőrök a kezeit erőszakkal megbilincseltek, majd őt egy odaérkező járőr-kocsiba beszállították, és a rendőrkapitányságra vitték.

A kapitányságon kérték a rendőrök a panaszost, hogy szálljon ki, ő azonban közölte, hogy rosszul érzi magát, és nem tud kiszállni. Az egyik rendőr ezt hallva a következőt mondta a panaszosnak: „asszonyom, ne kényszerítsen arra, hogy a betonon végighúzzam”. Amikor a rendőrök látták, hogy a panaszos tényleg képtelen kiszállni a járőrautóból, két járőr a karjánál fogva „ráncigálta” a bejárati ajtóhoz.

A panaszos továbbra sem értesíthette hozzátartozóját a történetekről, és az értesítést a rendőrség sem végezte el. A bilinccsel a kezén kellett további megaláztatásokat eltűrnie: a sarokba állították, megmózták, zárkában helyezték el, alkoholszondát alkalmaztak vele szemben, megjegyzéseket tettek rá. A panaszos férje végül másoktól értesült felesége hollétéről, és bement a rendőrségre. A rendőrök álláspontja szerint ekkor történt meg a szóbeli kiértékelés a panaszos szabadságának korlátozásáról. Ezt a panaszos utólag felháborítónak és nevetségesnek tartja, de a történetek idején csak teljes kiszolgáltatottságot és fenyegetettséget érzett.

A panaszos utal rá, hogy a rendőrök nevüket, azonosító számukat kérésére sem közölték.

A panaszos jelzi, hogy az eseményekről mobiltelefonnal videofelvétel készült. Jelzi továbbá, hogy a történések közelében térfigyelő kamerák működnek, és a felvételek kapcsán Mohács város jegyzője a panaszos telefonos megkeresésre megígérte, hogy azokat megőrzi. Többen is jelezték továbbá a panaszosnak, hogy szemtanúi voltak az eseményeknek, arról be tudnak számolni. A panaszos orvosi látellellettel és véleménnyel, valamint a sürgősségi szakrendelőben kiállított kórlappal is rendelkezik.

2) A panaszos beadványának 2011. szeptember 9-én postára adott kiegészítésében az alábbiakat adja elő.

A sérelmezett események a fent említett napon 10 óra 45 perc körüli időben zajlottak. A panaszos az intézkedést megelőzően kerékpárral hajtott be az utcába, majd amikor tudatosult benne, hogy cselekménye szabálytalan, leszállt a bicikliről, és tolni kezdte azt, így közelítette meg a közelben posztoló rendőröket, akik megállították, és közölték vele, hogy szabálysértést követett el. A panaszos válaszul a rendőröktől a következőt kérdezte: „gyalog közlekedem, ez miért szabálytalan?” Az események leírása a továbbiakban megegyezik az eredeti beadványban foglaltakkal.

A panaszos a Testület által feltett kérdésekre a kiegészítésben nem válaszolt, az események szemtanúit nem nevezte meg, rendelkezésre bocsátott ugyanakkor több orvosi iratot.

A 2011. szeptember 2-án 11 óra 54 perckor kiállított orvosi látellellet és vélemény szerint a panaszosnak sírógörcse van, mindkét csuklója duzzadt. Az orvos megállapítása szerint a panaszos csuklóin bilincselés nyoma látható, amelyet 5-6 cm szélességű, duzzadt, piros, helyenként hámlós bőrelváltozásként írt le. A szív működés ritmusos, de kissé szapora, más belgyógyászati eltérés nem tapasztalható. A panaszos idegrendszeri állapota labilis,

rendszeres pszichiátriai gondozásban részesül, az ellátás idején sírógörcse van. Az orvos pszichiátriai vizsgálat elvégzését javasolta, további ellátását nem tartott indokoltnak.

A M. Város Kórházában 2011. szeptember 2-án 14 óra 55 perckor kiállított kórlap tanúsága szerint a panaszost 2005. óta gondozzák pánikbetegség és depresszió miatt. Az ellátó orvos sérülésként a csukló felett 2 cm széles, körkörös felületes hámfosztást dokumentált. A diagnózis: pánik szindróma – akut stressz reakció.

A panaszos a kiegészítéshez mellékelve a Testület rendelkezésére bocsátott egy 6 perc 50 másodperc hosszúságú videofelvételt, amelyet az intézkedésről egy járókelő készített. A felvétel kezdetén a sétáló utca képe látszik, a rendőri intézkedés nem, csupán egy női hang – mint utóbb kiderül, a panaszosé – hallható, amint azt kéri, engedjék el a kezét, és adják vissza a telefonját, valamint, hogy segítségért kiabál. A felvétel készítője ezután közelebb lép, és a képen láthatóvá válik, hogy két rendőr egy nőt – a panaszost – bilincsel meg, aki a rendőröknek háttal, a saroképület falával szemben áll, és mellette a földön egy kerékpár van eldöntve. A beszélgetésnek nem minden mondata érthető, de hallani, amint a panaszos azt mondja a rendőröknek, hogy nem kerékpározott, és kérdi, hogy ennyiért akarják-e bevinni. A panaszos többször újra kéri a rendőröket, hogy engedjék el a kezét, vegyék le róla a bilincset. Közben többen megállnak a járókelők közül, és hallani, hogy felismerik a panaszost, mint „a tanárnőt”. A panaszos időközben sírni kezd, a járókelők pedig vigasztalni próbálják. A rendőröket és a panaszost a járókelők többnyire kitakarják a kamera képéből, és beszélgetésük miatt az intézkedés részleteit sem lehet érteni, de hallani, amint a panaszos sírva beszél, kéri, hogy értesítsék a férjét. 5 perc 15 másodpercnél egy rendőrautó érkezik, amihez a két intézkedő rendőr a panaszost odakíséri. A panaszos sírva kiabál, hogy nem ül be a gépkocsiba, de a rendőrök beüldöztetik, és az egyik rendőr is beszáll. A másik rendőr pedig felállítja a panaszos kerékpárját, és eltolja a helyszínről. A felvételen látszik, hogy több járókelőnél is van kerékpár, amit maguk mellett tolnak, de 6 perc 17 másodperc körül egy kerékpározó férfi is elhalad a panaszos biciklijét toló rendőr és a rendőrautó mellett.

3) A panaszos beadványát a Testület kérdéseire válaszolva 2011. szeptember 28-án postára adott levelében az alábbiakkal egészítette ki.

A rendőrök a sérelmezett események alkalmával azzal gyanúsították meg, hogy szabálysértést követett el, mert kerékpározott a sétáló utcában. Az utca végén szólították meg, és közölték, hogy a panaszos magatartásával szabálysértést valósított meg, ezért meg fognák büntetni. A panaszos azt állította, hogy tolt a kerékpárt, amit több szemtanú is igazolni tud (egyiküket a panaszos meg is nevezi). Hozzáteszi, hogy az utcába valóban kerékpárral hajtott be, de mivel figyelmeztették, leszállt, és azt követően tolt a kerékpárt, amíg a rendőrök elé nem ért. A rendőrökkel folytatott szótárgyalást követően a panaszos szerette volna felhívni a férjét, de a rendőrök közölték vele, hogy ahhoz nincs joga, amikor pedig kivette táskájából a telefont, kicsavarták kezéből, és elvették tőle. A panaszost ekkor pánik fogta el, és segítségért kiabált. Álláspontja szerint az lett volna a korrekt eljárás, ha a rendőrök figyelmeztetik, hogy legközelebb az utca elején szálljon le, de nem ez történt, rögtön büntetni akarták. A rendőrségen azt közölték vele, hogy többek között szabálysértési eljárást is indítanak ellene.

Saját bevallása szerint a panaszos a rendőri intézkedés során ellenállást tanúsított, hangosan segítségért kiabált és a személyi igazolványát kérésre nem adta át, mivel nem engedték telefonálni. A helyszínről ugyanakkor nem akart távozni, de nem is tudott volna, mert a rendőrök megfogták a karját, és a kezeit hátracsavarták.

Az egyik járókelő – akit a panaszos beadványában meg is nevez – utóbb elmondta a panaszosnak, hogy a rendőrök megengedték neki, hogy a panaszos telefonkészülékéről értesítse a panaszos férjét. A mobiltelefonját ez a személy – aki végül értesítette a panaszos férjét – bevitte a rendőrségre, és ott adta a panaszosnak vissza.

A rendőrség épületéhez érve a rendőrök felszólították a panaszost, hogy szálljon ki a kocsiból. A panaszos azt válaszolta, hogy arra nem képes, mert rosszul érzi magát. Erre válaszul az egyik rendőr gúnyosan azt mondta: „Ne kényszerítsen asszonyom arra, hogy kirángassam a kocsiból és végighúzzam a betonon”. Mivel a panaszos ezek után sem szállt ki, a rendőrök megfogták két oldalról, és bevezették az épületbe. Ott egy nagy terembe kísérték, ahol sok rendőr volt, és leültették. Ekkor is többször kérte a panaszos a rendőröktől, hogy értesítsék a férjét a történekről, és ügyvéddel is szeretett volna beszélni, amire a rendőri válasz az volt, hogy az értesítés meg fog történni. Tiltakozásul a panaszos nem akart leülni, amire válaszul a rendőrök felszólították, hogy „Álljon be a sarokba!”. A panaszos szóvá tette, hogy még a gyerekeket sem állítják sarokba büntetésképpen, és kifejtette, hogy ez mennyire megalázó számára, azonban a rendőrök a sarokba tessékelték. Elkeseredettségében a panaszos elmondta azt is, hogy korábban arra tanította a gyerekeket, bízzanak a rendőrségben, és ha bajban vannak, onnan segítséget kérhetnek, de a történekt okozta csalódás után már maga sem hiszi el, hogy a rendőrök szolgálnak és védenek. A két intézkedő rendőr viselkedését a panaszos túlzónak és méltánytalannak tartotta, amit ott tudtukra is adott, mivel álláspontja szerint magatartásukkal lejáratják a rendőrséget. Amikor a rendőrök megtudták, hogy pedagógus, gúnyos megjegyzéseket tettek rá.

Ezután azt mondták a rendőrök, hogy éppen megbeszélésük van, amit a panaszos zavar, ezért fogdába zárják. A panaszos tiltakozott, és megkérdezte, arra miért van szükség. Azt válaszolták neki a rendőrök, hogy a papírok kitöltése, a hivatalos ügyintézés alatt ott kell tartózkodnia, mert ez a szabály. Két rendőrnő ment be a fogdába a panaszossal, akik elkérték a táskáját, azt követően pedig megmotozták. Ezen a ponton a panaszos újra megkérdezte a rendőröket, hogy mindegy miért van szükség, amire a válasz az volt, hogy nehogy kárt tegyen magában. A panaszos hozzáteszi, hogy az átvizsgáláshoz nem kellett levetkőznie, a két rendőrnő a panaszos jelenlétében mindent kipakolt a táskából, és arról jegyzőkönyvet vettek fel. A bilincset a panaszos kezeiről a fogdán vették le.

A panaszos jelezte a rendőröknek, hogy orvosi látelélet szeretne felvetetni, mert nagyon fájnak a csuklói. Érezte, hogy vágja a kezeit a bilincs, ezért többször kérte a rendőröket, hogy vegyék le róla. Amikor a rendőrök a kapitányság épületébe értek vele, kérték tőle a személyi igazolványát, azt azonban a panaszos nem tudta elővenni a táskájából, mivel még rajta volt a bilincs, és azt az ekkor elhangzott kérésére sem vették le róla. Az egyik intézkedő rendőr megkérdezte tőle, hogy belenyúlhat-e a táskájába, amit a panaszos megengedett. Kérésére végül elszállították a háziiorvosi rendelőbe, ahol megvizsgálták, sérüléseiről látelélet készült. Mivel a panaszos nagyon rosszul érezte magát, amit magas vérnyomása is alátámasztott, és sírógörcse volt, azt tanácsolta neki a háziiorvos, hogy a pszichiátriai szakrendelésre is menjen át. A rendőrök ezután visszavitték a rendőrségre, ahol iratokat kellett aláírnia, majd távozhattott. A családtagjai vitték el ezután a sürgősségi szakrendelésre, ahol pszichiáter vizsgálta meg. Addigra a vérnyomása tovább emelkedett, ezért nyugtató injekciót kapott, és egy ideig még bent tartották.

A panaszos megjegyzi, hogy évek óta pszichiátriai kezelés alatt áll, rendszeresen gyógyszert szed szorongásra és pánikbeteg is. A kezelése azóta tart, hogy az édesapja kerékpáros balesetben életét veszítette.

A panaszos végül leírja, hogy az a rendőr, aki az orvosi vizsgálatra szállította, a következőket mondta neki, amikor beült a kocsiba: „Asszonyom, szégyellem magam, hogy ilyen állati módon viselkedő rendőrök is vannak”. A panaszos pedig azt válaszolta: „Köszönöm az együttérzését, de ez rajtam nem segít.” Megjegyzi a panaszos, hogy tisztában van vele, hogy a rendőr ezt magánemberként mondta, és rendőrként a kollégái mellett fog kiállni.

4) A panaszos beadványában megnevezett tanú a sérelmezett eseményekkel összefüggésben az alábbiakat adta elő.

Amikor a rendőri intézkedés helyszínére megérkezett, a panaszos kezei már meg voltak bilincselve. Ekkor felismerte, hogy az intézkedés alá vont személy egy volt kolléganője, ezért közelebb ment, és megkérdezte, hogy segíthet-e. Az egyik intézkedő rendőr azt mondta neki, hogy a panaszos szeretné értesíteni a férjét. A szemtanú látva, hogy a panaszos kezein bilincs van, így nem tud telefonálni, megkérdezte a rendőröket, hogy értesítheti-e ő a férjét, amit a rendőrök meg is engedtek. Ezután a szemtanú telefonált, az eseményeknek hátat fordított, amikor pedig a hívást befejezte, a panaszos már a szolgálati járműben ült. Ezután azzal a rendőrrel együtt ment be a rendőrkapitányságra, aki a panaszos kerékpárját a helyszínről eltolta, és a rendőrség épületében adta vissza a panaszos telefonját.

Kérdésre válaszolva elmondta továbbá, hogy nem látta, hogy a rendőrök hogyan szállították be a panaszost a rendőrségi gépkocsiba, mert nekik háttal telefonált, és nincs tudomása a bilincselés folyamatáról, valamint az azt megelőző eseményekről sem, mivel azoknál még nem volt jelen. Amikor a helyszínre érkezett, a panaszos állt és kiabált, a szemtanú pedig próbálta nyugtatni. Véleménye szerint a rendőrök nem viselkedtek durván, erőszakosan, és azonnal megengedték, hogy segítsen a panaszosnak.

5) A Testület megkeresésére válaszul Mohács város jegyzője megküldte a városi térfigyelő kamerák által a sérelmezett események idején rögzített felvételeket.

Az első felvételen a kamera a sétáló utcát mutatja. A panaszos 2 perc 40 másodperc körül jelenik meg a képen, amint kerékpározik, és közben integet valakinek. 3 perc 3 másodperc körül leszáll a kerékpárról, és azt tolva kilép a kamera látószögéből.

A második felvétel sem a panaszost, sem a sérelmezett intézkedést nem rögzítette.

A harmadik felvételen többen haladnak el kerékpározva a kamera előtt. A 3. percben egy rendőrautó látható, amint keresztülhalad a kamera látószöge által érintett területen, de nem látszik, hogy hová tart és hol áll meg.

A negyedik felvételen pedig egy parkoló látszik, illetve távol a háttérben 1 perc 50 másodperc körül elhalad egy rendőrautó az egyik irányba, majd 3 perc 5 másodperc körül a háttérben megáll.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatók.

1) K. S. r. őrmester 2011. szeptember 2-án kelt jelentésében előadta, hogy aznap gyalogos szolgáltató látott el S. I.r. őrnaggyal M. városban a Sz. utca sétáló utcai szakaszán.

A panaszos 10 óra 45 perckor a J. utca irányából közlekedett kerékpárral a Sz. utca irányába a sétáló utcán keresztül, de amint a rendőrök közelébe ért, leszállt a kerékpárjáról, és tolni kezdte. A jelentés megjegyzi, feltehetően szóltak a panaszosnak, hogy rendőrök ellenőriznek a sétáló utcában. A r. őrmester a panaszost intézkedés alá vonta a Sz. utca 14. szám előtt, mivel korábbi magatartásával szabálysértést követett el, hiszen a sétáló utcából a kerékpárosok ki vannak tiltva, amit tiltótábla is jelez.

A r. őrmester közölte a panaszossal a szabálysértés elkövetése miatt figyelmeztetni fogja, de a felszólításnak, hogy igazolja magát, a panaszos nem tett eleget, és az intézkedés helyszínét el akarta hagyni. Nem tett eleget a rendőrök azon többszöri felszólításának sem, hogy legyen együttműködő. Ekkor a r. őrmester közölte, hogy amennyiben nem hajlandó igazolni a személyazonosságát, továbbá amennyiben az intézkedés alól továbbra is ki akarja vonni magát, megbilincseli, és előállítja a rendőrkapitányságra további intézkedés céljából.

A panaszos ennek ellenére továbbra sem volt hajlandó együttműködni, ezért Sárközi István r. őrnagy a r. őrmesterrel közösen megfogta a karját, és a r. őrmester ismételten, a törvény nevében felszólította, hogy engedelmesskedjen. Ekkor a panaszos elővette a telefonját, hogy felhívjon valakit, azonban azt az intézkedő rendőr nem engedte neki. Ezután a panaszos megpróbálta a rendőrök fogásából kirángatni magát, akik ezért testi kényszert és bilincset alkalmaztak vele szemben. A történeteket a r. őrmester jelentette az ügyeletnek, és gépkocsizó járőrt kért a helyszínre, hogy a panaszost elő tudja állítani. A panaszos kerékpárjának biztonságba helyezéséről a r. őrnagy gondoskodott.

Az intézkedés során a panaszos passzívan ellenállt, a szolgálati gépjárműbe nem volt hajlandó beszállni, illetve a későbbiekben onnan kiszállni, ezért mindkét esetben testi kényszert alkalmaztak vele szemben. A kapitányságra érkezve, a „biztonságos őrzési helyre” kísérést követően a panaszos a járőrpihenő ajtajába belerúgott, de anyagi kár, illetve személyi sérülés nem keletkezett.

Az előállítás során a panaszos orvosi ellátást kért, ezért 11 óra 40 perckor a városi kórház ügyeletére szállították. A vizsgálatot végző orvos megállapította, hogy a panaszos mindkét csuklóján bilincselés nyoma látható, de ellátást nem igényel.

A panaszost a rendőrök 12 óra 25 perckor bocsátották szabadon.

2) Dr. S. T., a P. Városi Nyomozó Ügyészség vezető ügyésze 2011. szeptember 19-én kelt levelében arról tájékoztatta a M. Városi Rendőrkapitányság vezetőjét, hogy a panaszos a M. Városi Ügyészségnek postai úton megküldött, 2011. szeptember 9-én kelt írásbeli panaszát és mellékleteit a M. Városi Ügyészség „az esetleges intézkedések megtétele végett” megküldte a P. Városi Nyomozó Ügyészségnek. A M. Városi Ügyészség a beadványt panaszként kezelte, amely állásponttal a vezető ügyész is egyetért. Mivel az szerinte nem minősül feljelentésnek, a beadvány alapján nincs helye büntetőeljárás megindításának, ugyanis a büntetőeljárásról

szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 6. §-a szerint büntetőeljárás csak bűncselekmény gyanúja esetén indítható, bűncselekmény gyanúja pedig a rendelkezésre álló adatok alapján nem áll fenn.

A panaszos a beadványában nem vitatta, hogy amíg nem tudatosult benne cselekménye szabálytalan volta, addig kerékpárral közlekedett a sétáló utcában, vagyis szabálysértést követett el. Ez alapján a rendőröknek joguk, sőt kötelességük volt vele szemben intézkedni, nem állapítható meg tehát annak a gyanúja, hogy hatáskörüket túllépték volna, illetőleg jogaikkal visszaéltek volna. A rendőri intézkedés szakszerűségének vizsgálata, illetőleg annak megítélése, hogy az intézkedés mennyiben felelt meg az elvárható viselkedési normáknak, nem a P. Városi Nyomozó Ügyészség hatásköre, hanem az állományilletékes parancsnoké. Ezért a vezető ügyész az iratot megküldte a kapitányságvezetőnek kivizsgálás céljából, aminek eredményéről tájékoztatást kért.

3) Az előállítás végrehajtásáról és kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló, 2011. szeptember 2-án kelt jelentésben a r. őrnagy és a r. őrmester előadta, hogy a panaszossal szemben a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 29. § (1) bekezdése alapján igazoltatást, és az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja alapján előállítást fogatosítottak. Az intézkedés során az Rtv. 47. §-a alapján testi kényszeret, illetve az Rtv. 48. § d) pontja alapján, az ellenszegülés megtörése érdekében, illetve a b) pont alapján támadás és a c) pont alapján szökés megakadályozása végett bilincset alkalmaztak. A bilincselés 2011. szeptember 2-án 10 óra 45 perctől 11 óra 10 percig tartott a kezek hátrabilincselésével. Az intézkedés során sérülés vagy anyagi kár nem keletkezett. A panaszos kérte a férje kiértesítését, amit a r. őrnagy 11 óra 5 perckor sikerrel elvégzett.

Az esemény rövid leírásánál a jelentés rögzíti, hogy a panaszos a városi sétáló utcában szabálytalanul, a behajtani tilos tábla ellenére kerékpározott. A panaszost a „törvény nevében” szavak előrebocsátásával felszólította a r. őrmester, hogy igazolja magát, aki azonban annak nem tett eleget. Ezután a r. őrmester többször megismételte a felszólítást, a panaszos azonban továbbra sem volt hajlandó igazolni a személyazonosságát, illetve az intézkedés alól megpróbálta kivonni magát oly módon, hogy távozni próbált az igazoltatás helyszínéről. Emiatt a r. őrmester felszólította, hogy kényszerítő eszközt fog vele szemben alkalmazni. Mivel a panaszos ennek a rendőri felszólításnak sem tett eleget, őt a r. őrmester testi kényszerrel megbilincselte. A bilincseléskor a panaszos passzívan ellenállt, ezért a rendőr a kezek hátrabilincselése mellett döntött.

A történeteket az intézkedő rendőrök egyike az ügyeletnek jelentette, majd gépkocsizó járőrt kért a helyszínre, akinek segítségével a panaszost a rendőrségi objektumba előállította személyazonosságának megállapítása céljából. A panaszos a szolgálati gépjárműbe önként nem volt hajlandó be-, illetve onnan kiszállni, ezért vele szemben ismételten testi kényszer alkalmazására került sor.

A panaszost a helyszínen tájékoztatta a r. őrmester a panasztétel lehetőségéről, amelyről a tájékoztatót a rendőrségi objektumban írásban is megkapta.

A panaszos a testi kényszer és a bilincselés miatt arra panaszkodott, hogy a csuklója bedagadt, ezért őt 11 óra 40 perckor a városi kórház orvosi ügyeletének rendelőjébe a gépkocsizó járőr orvosi ellátására beszállította.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdése szerinti igazolást és tájékoztatót a panaszos megkapta. Az előállítás oka 2011. szeptember 2-án 12 óra 25 perckor szűnt meg, ekkor a panaszost szabadon bocsátották. A panaszossal szemben szabálysértési feljelentés készült.

A jelentéshez csatolt parancsnoki vélemény és kivizsgálás megállapításai szerint a jelentésben megjelölt intézkedések végrehajtása és a kényszerítő eszköz alkalmazása jogszerű és szakszerű volt, a rendőri fellépés során nem sérült továbbá az arányosság követelménye sem.

4) Az előállított, illetve az elővezetett személy jogairól, kötelezettségeiről, valamint az előállító helyiség rendjéről szóló 2011. szeptember 2-án kelt tájékoztató aláírásával igazolta, hogy az iratból egy példányt átvett, a szükséges tájékoztatást megkapta. A panaszos az iraton úgy nyilatkozott, hogy élelmezést nem kér.

5) Az iratok között megtalálható, 2011. szeptember 2-án kelt feljegyzés rögzíti, hogy a panaszos kért a férje kiértékelését, amely aznap 11 óra 5 perckor, szóban sikeresen megtörtént. A panaszos az iraton aláírásával elismerte, hogy a feljegyzés tartalmát megismerte.

6) Az előállítás időtartamáról kiállított, 2010. szeptember 2-án kelt igazolás szerint a panaszos előállítása aznap 10 óra 45 perctől 12 óra 25 percig tartott. A panaszost az Rtv. 33. § (2) bekezdésének a) pontja alapján állították elő a M. városi Rendőrkapitányság épületébe. Az előállítás ideje alatt sérülése, illetve panasza nem keletkezett.

7) A kényszerítő eszköz alkalmazásának kivizsgálásáról szóló, 2011. szeptember 5-én kelt jelentésben L. J. r. százados, alosztályvezető előadta, hogy a panaszost K. S. r. őrmester és S. I. r. őrnagy állította elő 2011. szeptember 5-én 10 óra 45 perckor, és annak során vele szemben testi kényszerrel bilincset alkalmaztak. Az intézkedés körülményeit – a Szolgálati Szabályzat, továbbá az 51/1999. ORFK vezetői intézkedés előírásaira figyelemmel – a r. százados kivizsgálta, és megállapította, hogy a panaszost a szolgálatos járőr igazolás megtagadása és jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülés miatt, testi kényszer alkalmazásával megbilincselte, majd a M. városi Rendőrkapitányságra, onnan pedig vizsgálatra a M. városi Kórház orvosi ügyeleti rendelőjébe szállította.

A járőr az előállítást az Rtv. 33. § (1) bekezdés [helyesen: (2) bekezdés] a) pontja alapján hajtotta végre 10 óra 45 perc és 12 óra 25 perc között, a bilincset az Rtv. 48. § b), c), és d) pontjai alapján 10 óra 45 perctől 11 óra 10 percig alkalmazott. A testi kényszer és a bilincselés sérülést nem okozott, célját elérte.

A rendőri intézkedés a Szolgálati Szabályzat és az Rtv. alapján jog- és szakszerű, valamint törvényes és az elérni kívánt céllal arányos volt. A kényszerítő eszköz alkalmazása jogszerűségének kérdése a r. százados megítélése szerint további vizsgálatot nem igényel.

8) A panaszossal szemben 2011. szeptember 2-án tett feljelentés szerint aznap 11 óra 45 perckor az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) kormányrendelet (a továbbiakban: Szabs. rend.) 27. § (1) bekezdésébe és a 40/A. § (1) bekezdésébe ütköző és a szerint minősülő, valamint a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 14. § (1) bekezdés v) pontjába ütköző és a Szabs. rend. 54. § (1) bekezdése szerint minősülő szabálysértéseket követte el.

Az események leírása a következő. 2011. szeptember 2-án S. I. r. őrnagy gyalogos szolgálatot látott el K. S. r. őrmesterrel M. városban a Sz. utca sétáló utcai szakaszán. Több szabálytalanul kerékpározó személyt vontak ellenőrzés alá, több esetben helyszíni bírságot szabtak ki, mivel az adott útszakaszra kerékpározni tilos jelzőtábla van kihelyezve. Kb. 10 óra 45 perckor látták a panaszost, hogy a kerékpárján ülve közlekedik a sétáló utcában – tőlük mintegy 50-60 méterre – a J. utca irányából a Sz. tér felé. Feltehetőleg a többi járókelő figyelmeztette őt, hogy szálljon le a bicikliről, mert egyszer csak megállt, és tolni kezdte a kerékpárját.

Amint a rendőrökhöz ért, a r. őrnagy intézkedés alá vonta a panaszost, figyelmeztetni akarta. A rendőr a napszaknak megfelelően köszönt, bemutatkozott, és megkérdezte, hogy miért kerékpározott a sétáló utcában, noha ott tilos. Erre a panaszos azt válaszolta, hogy nem is kerékpározott, a rendőrök rosszul látták. A r. őrnagy közölte vele, hogy mivel ők biztosan a panaszost látták kerékpározni, szabálysértési eljárást fognak kezdeményezni vele szemben. A panaszos mindezt sérelmezte.

A r. őrnagy felszólította a panaszost a „törvény nevében” szavak előrebocsátásával, hogy adja át a személyazonosító okmányait. A panaszos a felszólításnak nem tett eleget, közölte a rendőrökkel, hogy nem ad nekik semmit. Ekkor a r. őrnagy tájékoztatta, hogy vesse alá magát önként az intézkedésnek, ellenkező esetben előállítják. A panaszos azonban továbbra sem volt hajlandó együttműködni, hanem ki akarta vonni magát a rendőri intézkedés alól oly módon, hogy a kerékpárját továbbtolva el akarta hagyni a helyszínt. Ekkor a r. őrnagy megfogta a karját, és ismételten felszólította, hogy a „törvény nevében” engedelmeskedjék. A panaszos erre elővette a telefonját, hogy felhívjon valakit, azonban ezt a r. őrnagy nem engedte meg neki, elvette a készüléket a panaszos kezéből, és a táskájába tette. Ennek következtében a panaszos megpróbálta magát a r. őrnagy fogásából kirángatni, és kiabálni kezdett.

Ekkor a r. őrnagy szólt a járőrtársának, hogy bilincseljék meg a panaszost, és állítsák elő a M. városi Rendőrkapitányságra igazolás megtagadása miatt. A panaszos továbbra sem engedelmeskedett, ezért csak testi kényszerrel tudta a r. őrnagy megbilincselni, majd rádión segítséget kért az előállításához. Ez idő alatt a panaszos végig kiabált, és amikor megérkeztek a gépkocsizó járőrök, nem volt hajlandó beszállni az autóba, be kellett kényszeríteni. A panaszos kerékpárjának biztonságba helyezéséről a r. őrnagy gondoskodott, azt betolta a M. városi Rendőrkapitányság Sz. I. úti objektumába. A kapitányságra érkezést követően a panaszos nem volt hajlandó kiszállni az autóból, ki kellett onnan emelni. Amikor pedig a rendőrök a „biztonságos őrzést szolgáló” helyre kísérték, belerúgott a járőreligazító helység ajtajába, amin sérülés nem keletkezett.

Egy járókelő időközben értesítette a panaszos férjét, aki az előállítást követően megjelent a rendőrkapitányságon, és mivel a panaszos őt kérte kiértesíteni, a kiértesítést a r. őrnagy szóban, személyesen tette meg. Az intézkedés során a panaszos kezéről látlelet készült, mivel elmondása szerint azt a bilincs megsértette.

9) G. G. r. alezredes, kapitányságvezető 2011. október 7-én kelt átiratában a fenti II. rész 1)-8) pontokban foglaltakon túl a sérelmezett rendőri intézkedéssel kapcsolatban a következőket rögzítette.

Előadta, hogy a panaszos a M. városi Rendőrkapitányság rendőrei által 2011. szeptember 2-án vele szemben foganatosított rendőri intézkedés miatt panasszal élt a Testületnél, illetőleg feljelentést tett a M. Városi Ügyészségen, a P. Városi Nyomozó Ügyészségen, továbbá

panaszt jelentett be a M. városi Rendőrkapitányság vezetőjénél is. A P. városi Nyomozó Ügyészség a panaszos beadványát az állományilletékes parancsnokhoz tette át. Az áttétel folytán, továbbá a panaszos M. városi Rendőrkapitányság vezetőjénél tett panaszbeadványa alapján parancsnoki kivizsgálást rendelt el a kapitányságvezető, amit a Testület megkeresésének kézhezvételét követően soron kívül felfüggesztett.

A rendőrök feladata a panaszossal szembeni intézkedést megelőzően a védett övezetben a kerékpáros közlekedés szabályainak ellenőrzése volt. A gyalogos szolgálat elrendelésére alapot teremtett, hogy bár az ellenőrzés alá vont sétáló utcában mind a gépkocsi, mind a kerékpáros közlekedés tilos, ennek ellenére elsősorban a kerékpárral közlekedők a tilalom semmibe vételével a gyalogosforgalmat folyamatosan veszélyeztetik, amivel kapcsolatban mind az önkormányzattól, mind állampolgároktól folyamatos jelzések, bejelentések érkeztek.

A rendelkezésre álló adatok alapján a vizsgált esetben a kerékpáros közlekedés szabályainak ellenőrzésére kijelölt járőr észlelte, hogy a panaszos a fenti utcába a Jókai utca irányából a Széchenyi tér irányába a tiltó tábla ellenére behajtott, majd miután az egyenruhában szolgálatot teljesítő járőröket meglátta, a kerékpárról leszállt és az utca felétől a kerékpárját tolva közlekedett a rendőrök irányába. A kapitányságvezető megjegyzi, hogy az utcában történő kerékpáros közlekedést, vagyis a szabálysértés elkövetését egyébként beadványaiban a panaszos is elismerte.

A szabálysértés észlelése okán S. I. r. őrnagy intézkedés alá kívánta vonni a panaszost, amire az Rtv. 13. § (1) bekezdése teremtett jogalapot. A közrendet sértő cselekmény a KRESZ 14. § (1) bekezdés v) pontjába ütköző, a járművek forgalmára vonatkozó tilalmi jelzőtábla (kerékpárral behajtani tilos) megszegésében testesült meg, amit a Szabs. rend. 54. § (1) bekezdése a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértésének minősít. Mindezeket túl jogalapot teremtett az intézkedésre a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 3. § (1) bekezdése is.

Az intézkedést S. I.r. őrnagy a napszaknak megfelelő köszönéssel kezdte, bemutatkozott, majd közölte a jelvéyszámát és az intézkedésének okát. A r. őrnagy a járőrtársával egyetemben egyenruhában látta el a szolgálati feladatát, amin az azonosító jelvény és a névkitűző jól látható módon volt elhelyezve. A rendelkezésre álló adatok szerint az intézkedő rendőrök tehát eleget tettek az Rtv. 20. §-ában foglalt kötelezettségeiknek.

Az intézkedő rendőr nyilatkozata szerint – figyelemmel a számára nyitva álló mérlegelési jogkörre – a jogsértést a Szolgálati Szabályzat 21. § (1) és (2) bekezdése alapján figyelmeztetéssel kívánta szankcionálni, azonban a panaszos a helyszínen annak ellenére tagadta a szabálysértés elkövetését, hogy azt a rendőrök észlelték, sőt a panaszos a későbbi beadványaiban, panaszaiban már maga is elismerte.

Tekintettel arra, hogy a panaszos nem ismerte el a szabálysértés elkövetését, vele szemben tehát a helyszíni bírság kiszabásának feltétele nem állt fent, vagyis a Szolgálati Szabályzat 21. § (1) bekezdésének II. fordulata értelmében figyelmeztetés sem volt alkalmazható, az intézkedő a feljelentés mellett döntött, amit közölt a panaszossal is. A r. őrnagy a panaszost felszólította, hogy ezen okból adja át a személyi igazolványát, amire a jogalapot az Rtv. 29. § (1) bekezdése teremtette meg. Az igazoltatás a vizsgált esetben elkerülhetetlen volt, különös tekintettel arra, hogy a panaszossal szemben a feljelentés megtétele vált szükségessé. A szabálysértési eljárás megindításához a panaszos személyi adatainak ismerete nem volt nélkülözhető.

A panaszos – amit egyébként a beadványaiban maga is megerősít – a rendőri felszólításra nem volt hajlandó igazolni magát. Az Rtv. 29. § (2) bekezdésében rögzítettekkel szemben mindennemű okirat átadásától elzárkózott, határozottan kijelentette, hogy nem ad semmiféle igazolványt, és a környezetében sem volt olyan személy, akinek közlése alapján személyi adatai megállapíthatóak lettek volna. Az intézkedő rendőrök ezt követően tájékoztatták a panaszost, hogy amennyiben nem tesz eleget a felszólításuknak, úgy – mivel az intézkedés eredményes befejezésére egyéb módjuk nincs –, élnek a törvény adta lehetőséggel, és elő fogják állítani a M. városi Rendőrkapitányságra. Mivel a panaszos ezek után sem volt hajlandó alávetni magát a rendőri intézkedésnek, a rendőri felszólításoknak nem tett eleget, mindennemű közreműködést megtagadott, amivel az intézkedés eredményes befejezését veszélyeztette, S. I. r. őrnagy a panaszos előállításáról döntött, amit vele közölt is.

Az előállítás jogalapját az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontjának II. fordulata adta. Az előállításról megszületett döntés közlését követően a panaszos kísérletet tett arra, hogy kivonja magát az intézkedés alól, a kerékpárját tolva megkísérelte a Sz. tér irányába elhagyni a helyszínt. Ennek megakadályozása érdekében, az ellenszegülés megtörésére, felszólítást követően az intézkedő rendőrök testi kényszerrel alkalmaztak, azaz megfogták a panaszos karját. Ezzel egy időben a r. őrnagy a törvény nevében szavak előrebocsátásával, nyomtatékosan felhívta a panaszost, hogy vesse magát alá a rendőri intézkedésnek, figyelemmel az Rtv. 19. § előírásaira.

A kivizsgálás megállapításai szerint a konkrét esetben a rendőri intézkedés megkezdése jogszerű volt, így az ellenszegülés megtörésére alkalmazott kényszerítő eszközt – testi kényszer – is jogszerűen és arányosan alkalmazták az intézkedő rendőrök. A kapitányságvezető álláspontja szerint ezt támasztják alá, az Rtv. 19.§ (2) bekezdésében foglaltak is. Az arányosság követelményének érvényesítését mutatja, hogy a panaszossal szemben a legenyhébb kényszerítő eszköz alkalmazására került sor. Ennek jogszabályi lehetőségét az Rtv. 47. §-a adta.

Miután a panaszos észlelte, hogy a megkezdett rendőri intézkedéstől a rendőr járőr nem áll el, magatartása agresszívvé vált, ami kezdetben csupán verbális agresszióban nyilvánult meg. Folyamatosan kiabált, a rendőröket felszólította, hogy a bűnözőkkel foglalkozzanak és ne vele, majd elővette a mobiltelefon készülékét, és hívást próbált kezdeményezni.

Figyelemmel az intézkedés helyére (közterület), annak jellegére (magát intézkedés alól kívánni kívánó személy, akivel szemben az ellenszegülés megtörése érdekében testi kényszer alkalmazására került sor), továbbá arra a körülményre, hogy a panaszos magatartása egyre agresszívebbé vált, a r. őrnagy veszélyeztetettnek ítélte az intézkedés célját azzal, ha a panaszosnak lehetővé teszi, hogy hozzátartozóját a helyszínről kiértesítése (Rtv. 18. §), ezért nevezettől elvette a telefont, és azt a panaszos táskájában helyezte el.

A panaszos ezután megpróbálta az intézkedő rendőrök fogásából kirángatni magát, és elkezdett kiabálni, lábával rugdosni, ezért a rendőrök figyelmeztették, hogy amennyiben nem hagy fel magatartásával, az ellenszegülés megtörése érdekében bilincset fognak alkalmazni. A kényszerítő eszköz alkalmazására történt figyelmeztetés ellenére a panaszos továbbra sem működött velük együtt, nem hagyott fel az ellenszegüléssel, ezért a rendőrök a kezeit hátra helyzetben megbilincseltek, majd a történeteket jelentették az ügyeletnek, és gépkocsizó járőrt kértek a helyszínre az előállítás végrehajtása érdekében.

A rendőrök nyilatkozata szerint addig, amíg a szolgálati gépkocsit várták, a panaszos folyamatosan kiabált, agresszív magatartást tanúsított. A bilincs alkalmazására az Rtv. 48. § b.), c) és d) pontja alapján került sor. A rendelkezésre álló iratok és meghallgatások szerint ugyanis a panaszos a szabálysértést nem ismerte el, a felszólítás ellenére nem igazolta magát, több alkalommal kísérletet tett arra, hogy kivonja magát a rendőri intézkedés alól, folyamatosan kiabált, rángatta magát, rugdosott, és cselekményeit többszöri, nyomatékos felszólítás ellenére sem volt hajlandó befejezni. A kifejtettek miatt szükségessé vált támadásának megakadályozása és az ellenszegülés megtörése. Figyelemmel továbbá arra, hogy a panaszos többször megkísérelte elhagyni a helyszínt, a szökésétől is alappal lehetett tartani.

A helyszínre a M. városi Járőr- és Határrendészeti Alosztály gépkocsizó járőrei, T. S. r. törzsőrmester és A. B. R. r. őrmester érkeztek, tekintettel arra, hogy a panaszos gyalogos bekísérésére a nagy távolság és az intézkedés alá vont személy erőszakos magatartása miatt nem volt lehetőség. A helyszínre érkező szolgálati gépjárműbe a panaszos a felszólítások ellenére nem volt hajlandó beülni, passzívan ellenállt, annak során folyamatosan kiabált, így csak testi kényszer alkalmazásával volt lehetőség az objektumba történő beszállítására. A szolgálati gépjárművet T. S. r. törzsőrmester vezette, velük utazott K. S. r. őrmester is.

A panaszos kerékpárjának biztonságos őrzéséről S. I. r. őrnagy gondoskodott, aki gyalogosan betolta a kerékpárt a rendőrkapitányság objektumába.

A gépkocsiban tartózkodó rendőrök elmondása szerint a járműben a panaszos végig sírt, fenyegetőzött, a jobb oldali első ülés háttámláját rugdosta, majd a rendőrség épületéhez érve nem volt hajlandó kiszállni a szolgálati gépjárműből, aminek okát azonban nem közölte.

K. S. r. őrmester többször nyomatékosan felszólította a panaszost, hogy fejezze be az intézkedéssel szembeni engedetlenséget, amire azonban a panaszos a továbbiakban sem volt hajlandó, ezért az erre irányuló felszólítást követően öt ismételten a karjait megfogva kellett kiemelni a gépkocsiból. Nevezett a jelen lévő rendőrök szerint nem hivatkozott arra, hogy rosszul van, és a rendőrök arra utaló körülményt sem tapasztaltak. A panaszos a rendelkezésre álló adatok szerint kizárólag annyit közölt, hogy ő nem fog kiszállni az autóból. Az épülethez kísérést K.S. r. őrmester hajtotta végre, az intézkedést A. B. R. r. őrmester biztosította.

A panaszos a gépkocsiból történt kiszállítását követően is folyamatosan kiabált és passzívan ellenállt. Magatartását, az intézkedéssel szembeni engedetlenségét jól jellemzi, hogy a biztonságos őrzésre szolgáló helyre kísérése közben belerúgott a járőrpihenő ajtajába. Anyagi kárt ezen cselekménye azonban nem okozott, és személyi sérülés sem történt. K. S. r. őrmester elmondta, hogy a biztonságos őrzésre alkalmas helyiség előtt lévő járőrpihenőben kérte meg a panaszost, hogy foglaljon helyet, hiszen az őrzőhelyiségbe történő elhelyezést megelőzően ruházatátvizsgálatot kívántak végrehajtani annak érdekében, hogy a panaszos oda testi sérülés okozására alkalmas eszközt ne vihessen. A panaszos a rendőri felszólítást megtagadta, nem volt hajlandó leülni, az intézkedés ezen szakaszában is feljelentéssel fenyegette az intézkedő rendőrt. Figyelemmel arra, hogy a panaszos folyamatosan kiabált, K. r. őrmester felszólította a magatartása abbahagyására, mert az zavarta az objektum rendjét, illetve alkalmas volt arra, hogy az ügyfélfogadáson megjelent állampolgárokat mebotránkoztassa. A panaszos ennek sem volt hajlandó eleget tenni.

A biztonságos őrzésre alkalmas helyiségben történő elhelyezést megelőzően a panaszossal szemben ruházatátvizsgálatot alkalmaztak. Az intézkedés célja az önveszély okozására

alkalmas tárgyak elvétele volt, vagyis annak megakadályozása, hogy olyan tárgyat tartson magánál a panaszos a fogvatartás idején, ami sérülés okozására, esetlegesen élet kioltására alkalmas. A kapitányságvezető hozzáteszi, hogy az ellenőrzést a panaszos magatartása is indokolta. A ruházat átvizsgálására az Rtv. 31. § (1) bekezdése alapján került sor.

Az előállító – biztonságos őrzésre alkalmas – helyiségben történő elhelyezés szabályait a Szolgálati Szabályzat 51. § (3) bekezdése tartalmazza. A ruházatátvizsgálást H. H. r. törzsszászlós, körzeti megbízott végezte, annak biztosításában T. H. r. főtörzsrőrmester, ügyeletes vett részt. A panaszos a ruházat átvizsgálását megalázónak tartotta, több alkalommal kijelentette, hogy a blézerét nem hajlandó levenni. H. H. r. törzsszászlós többször elmondta a panaszosnak, hogy a ruházat átvizsgálása a saját érdekében és jogszabályi kötelezettség alapján történik, aminek hatására a panaszos végül alávetette magát ezen rendőri intézkedésnek. A ruházat átvizsgálását végző körzeti megbízott elmondta, hogy az intézkedés során végig normális, átlagos hangszínen és hangnemben beszélt a panaszossal, de a panaszos nem volt együttműködő, a nevét sem volt hajlandó kérdésre megmondani. A körzeti megbízott fenti kijelentéseit a biztosítói feladatokat ellátó ügyeletes vezető megerősítette. A kivizsgálás megállapítása szerint a ruházat átvizsgálását végző rendőrök jog- és szakszerűen jártak el a panaszossal szemben mind az átvizsgálás, mind a jegyzőkönyv rögzítése során.

Figyelemmel a panaszos összefüggéstelen, a rendőri intézkedéssel nem indokolható viselkedésére, a Járőr- és Határrendészeti Alosztály vezetője, L. J. r. százados elrendelte a panaszos alkoholos vizsgálatát, amelynek célja annak megerősítése vagy kizárása volt, hogy a panaszos ittasan kerékpározott. Az alkoholvizsgálatra a jelzett objektum járőr gépelő-helyiségében elhelyezett LION típusú alkoholszonda alkalmazásával került sor. Ekkor a panaszos már nyugodtabb volt, és önként megfújta a szondát. A panaszos alkoholszondáztatása negatív eredménnyel zárult, ezért ezzel kapcsolatos további intézkedés – vérvétel – nem vált indokolttá.

A kiértesítési kötelezettség teljesítése kapcsán a kapitányságvezető az alábbiakat állapította meg. A panaszos az előállítás során a férje kiértesítését kérte. A kiértesítés 11 óra 5 perckor szóban megtörtént, tekintettel arra, hogy a panaszos férje személyesen megjelent a kapitányságon, mivel elmondása szerint a rendőri intézkedésről egy ismeretlen hölgy telefonon tájékoztatta. A rendelkezésre álló adatok szerint a helyszíni kiértesítés az intézkedés célját veszélyeztette volna, a panaszos agresszív magatartása, szökésének és támadásának veszélye miatt a 2 fős rendőrtörzsről elsősorban biztonsági okokból nem volt lehetősége a helyszínről a kiértesítést végrehajtani. A hozzátartozó kiértesítésére a biztonságos őrzésre alkalmas helyiségben történő elhelyezést követően, 11 óra 10 perckor került volna sor, ami azonban a hozzátartozó személyes megjelenése miatt okafogyottá vált. A fentiek alapján a kapitányságvezető megállapította, hogy a panaszos joga a kiértesítés tekintetében nem csorbult, mivel a törvény felnőtt személy vonatkozásában nem ír elő azonnali értesítési kötelezettséget, és a törvényben előírt értesítés megtörtént. A 10 óra 45 perctől 11 óra 5 percig (a kiértesítésig) tartó 20 perc időtartam – álláspontja szerint – nem volt indokolatlan hosszúságú, különös tekintettel az intézkedés fent leírt körülményeire.

Az intézkedő rendőrök egybehangzó nyilatkozata szerint a panaszjogról a tájékoztatás a panasz vizsgálatára hatáskörrel rendelkező szervek megjelölésével történt. Ennek tényét igazolja a rendőri jelentés, továbbá a panaszos által aláírt, igazolás megnevezésű irat, amelyen a panasz kivizsgálására feljogosított szervek felsorolása is szerepel. Az a tény, hogy a panaszos különböző szervekhez és hatóságokhoz is eljuttatta a panaszát, tovább erősíti, hogy a panaszjogáról szóló tájékoztatást megkapta, megértette.

A biztonságos őrzésre alkalmas helyiségben történt elhelyezést követően a panaszos arról panaszkodott, hogy a bilincs megnyomta a kezét, és az bedagadt, továbbá közölte, hogy fel fogja jelenteni a rendőröknek, és kérte, hogy vigyék orvoshoz. A panaszost ezért parancsnoki utasításra 11 óra 40 perckor a M. Városi Kórház orvosi ügyeletére szállították orvosi ellátás és láttelel felvétele céljából. A vizsgálatot végző orvos a panaszos mindkét csuklóján, 5-6 cm szélességben bilincs okozta piros duzzanatot, helyenként hámphányos bőrelváltozást diagnosztizált. Az orvosi láttelel és vélemény szerint a panaszos az orvosnál úgy nyilatkozott, hogy nem bántalmazták, sérülése kizárólag a csuklóján keletkezett. A rögzített sérülés ellátást az orvos szerint nem igényelt. Az orvos a láttelelen rögzítette, hogy nevezett labilis pszichés állapotban volt a vizsgálat során, és kórelőzményként megállapította, hogy a panaszos „rendszeresen pszichés gondozásban részesül”, ezért további pszichológiai vizsgálatot javasolt. A fentiek alapján a kapitányságvezető megállapíthatónak találta, hogy a testi kényszerben megvalósuló kényszerintézkedés sérülést nem okozott, a bilincselés során a bilincs alatti területen keletkezett helyenként hámphányos bőrelváltozás.

A vizsgálat értékelte továbbá a bilincs alkalmazásának időintervallumát és az előállítás idejét, és annak kapcsán az alábbi megállapításokra jutott. A panaszossal szemben 2011. szeptember 2-án 10 óra 45 perctől 11 óra 10 percig alkalmaztak bilincset. Az alkalmazásra több fent vázolt körülmény is lehetőséget teremtett. A szökés és a támadás veszélye a biztonságos őrzésre alkalmas helyiségben történő elhelyezésig, azaz 11 óra 10 percig állt fenn. A fentebb kifejtett okok miatt a bilincselés – a gépkocsizó járőr helyszínre érkezése, a rendőrségi objektumba történő beszállítás és a biztonságos őrzésre alkalmas helyiségbe történő elhelyezés idejét is figyelembe véve – mintegy 25 percig tartott. A fentiek miatt a kapitányságvezető megállapította, hogy a jogszerűen alkalmazott bilincselés a kívánt céllal arányban állt, és az nem volt indokolatlan hosszúságú, csak a szükséges ideig tartott.

Az előállítás időtartamának vizsgálata során megállapította, hogy a panaszos előállítása 10 óra 45 perctől 12 óra 25 percig tartott, azaz megfelelt az Rtv. 33. § (3) bekezdésben foglaltaknak. A mintegy 1 óra 40 perc hosszúságú előállítás a helyszínen történt intézkedés megkezdésétől a M. Kórházban történt orvosi vizsgálat befejezéséig tartott. Ez idő alatt sor került a rendőrségi objektumba történő beszállításra, a panaszos személyi adatainak megállapítására, azonosítására, alkoholszonda alkalmazására és ruházatának átvizsgálására, az ezekről született dokumentáció elkészítésére, továbbá a M. Kórházba történő átszállítására és soron kívüli orvosi vizsgálatára. Mindezekre tekintettel a kapitányságvezető véleménye szerint a személyes szabadság korlátozása csak a szükséges ideig tartott, vagyis az nem volt indokolatlan hosszúságú.

Egyéb bizonyítékként vizsgálta meg a kapitányságvezető a panaszos által becsatolt CD lemezen található, mobiltelefon készülékkel készített felvételt. Az alapján megállapítható, hogy a helyszíni rendőri intézkedés rövid ideig, percekig tartott. Ennek során a panaszos feldúlt lelkiállapotban kiabált, nehezítette az intézkedés végrehajtását. A felvételekből kitűnik az is, hogy az intézkedő rendőrök részéről durva, hangos szó nem hangzott el, és nem viselkedtek megalázóan a panaszossal szemben, illetve, hogy a törvényben előírt, szükséges intézkedéseket foganatosították.

A kapitányságvezető megvizsgálta azt is, hogy a rendőrök magatartása, megnyilvánulásai okot adhattak-e a panaszos ilyen jellegű viselkedésére. Álláspontja szerint a rendőri intézkedés szükséges volt, az intézkedés során a panaszos és a rendőrök közötti konfliktus kialakulása és a panaszos magatartása nem a rendőri magatartás eredménye volt, és a

rendőrfőnöknek nem volt lehetősége az intézkedés egyéb módon történő befejezésére, hiszen a megkezdett rendőri intézkedést minden esetben eredményesen be kell fejezni. Amennyiben a panaszos személyi adatainak megállapítása nélkül fejeződik be az intézkedés, úgy az eredménytelen, a feltárt szabálysértés pedig szankcionálatlan marad.

Mindezek alapján a kapitányságvezető a vizsgált rendőri intézkedést minden tekintetben jogszerűnek, szakszerűnek és arányosnak minősítette.

Megállapítása szerint továbbá a panaszos által közölt megalázó bánásmódot – durva hangnemben történő utasítás, sarokba állítás, stb. – a panaszos nyilatkozatát kivéve egyéb adat, bizonyíték nem támasztotta alá. A rendelkezésre álló adatok – okiratok, rendőrök nyilatkozata, orvosi vélemény, videofelvétel – annak ellenkezőjét igazolják.

A válaszevél összegzőként rögzíti, hogy a rendelkezésre álló adatok szerint a panaszos az intézkedés során több szabálysértést is elkövetett, így ellene a KRESZ 14. § (1) bekezdés v) pontjába ütköző – a járművek forgalmára vonatkozó tilalmi jelzőtábla (kerékpárral behajtani tilos) megszegése – és a Szabs. rend. 54. § (1) bekezdése szerint minősülő közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése, a Szabs. rend. 27. § (1) bekezdésbe ütköző és a szerint minősülő személyazonosság igazolásával kapcsolatos kötelességek megszegése, valamint a Szabs. rend. 40/A. § (1) bekezdésbe ütköző és a szerint minősülő jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértés elkövetése miatt feljelentéssel éltek.

III.

A panaszos előadása és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott iratok alapján – az intézkedés idején hatályos jogszabályi rendelkezésekre figyelemmel – a Testület megvizsgálta a panaszos igazoltatásának és előállításának jogszerűségét, a szabadságkorlátozás időtartamának arányosságát, a panaszossal szembeni kényszerítő eszköz-alkalmazás körülményeit, valamint a panaszos fogva tartásának jogszerűségét.

Az eljárás során a Testület megállapította, hogy a panaszolt intézkedések érintették a panaszosnak – az intézkedés időpontjában hatályos – Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. §-ának (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvéből levezethető tisztességes eljáráshoz, a 13. §-ának (1) bekezdésében rögzített tulajdonhoz, az 54. § (1) bekezdése szerinti emberi méltósághoz, az abból levezethető testi épséghez és személyi integritáshoz, az 55. § (1) bekezdésében rögzített személyi szabadsághoz, továbbá az 59. § (1) bekezdése szerinti személyes adatok védelméhez való alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként a panaszos igazoltatásának jogszerűségét vizsgálta.

A panaszbeadványban és annak kiegészítésében a panaszos az igazoltatás előzményeit és körülményeit a következőképpen írta le. A panaszos az intézkedést megelőzően kerékpárral hajtott be a sétáló utcába, majd amikor tudatosult benne, hogy cselekménye szabálytalan, leszállt a bicikliről, és tolni kezdte azt, így közelítette meg a közelben posztoló rendőröket. Amikor – 10 óra 45 perc körüli időben – a rendőrök közelébe ért, utóbbiak megállították, és közölték vele, hogy szabálysértést követett el.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint a rendőrök feladata a panaszossal szembeni intézkedést megelőzően a védett övezetben a kerékpáros közlekedés szabályainak ellenőrzése volt. A gyalogos szolgálat elrendelésére az teremtett alapot, hogy az ellenőrzés alá vont sétáló utcában mind a gépkocsi, mind a kerékpáros közlekedés tilos, ennek ellenére – elsősorban a kerékpárral közlekedők – a tilalom semmibe vételével a gyalogosforgalmat folyamatosan veszélyeztetik, amellyel kapcsolatban mind az önkormányzattól, mind állampolgároktól folyamatos jelzések, bejelentések érkeztek. A konkrét esetben a kerékpáros közlekedés szabályainak ellenőrzésére kijelölt járőr észlelte, hogy a panaszos a fenti utcába a J. utca irányából a Sz. tér irányába a tiltó tábla ellenére behajtott, majd miután az egyenruhában szolgálatot teljesítő járőröket meglátta, a kerékpárról leszállt és az utca felétől a kerékpárját tolva közlekedett a rendőrök irányába. A kapitányságvezető megjegyzi, hogy az utcában történő kerékpáros közlekedést, vagyis a szabálysértés elkövetését egyébként beadványaiban a panaszos is elismerte.

Miután a panaszos szabálysértő magatartását észlelte, Sárközi István r. őrnagy intézkedés alá kívánta vonni őt, amire az Rtv. 13. § (1) bekezdése teremtett jogalapot. A közrendet sértő cselekmény a KRESZ 14. § (1) bekezdés v) pontjába ütköző, a járművek forgalmára vonatkozó tilalmi jelzőtábla (kerékpárral behajtani tilos) megszegésében testesült meg, amit a Szabs. rend. 54. § (1) bekezdése a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértésének minősít. Mindezeket túl jogalapot teremtett az intézkedésre a Szolgálati Szabályzat 3. § (1) bekezdése is. Az intézkedő rendőr nyilatkozata szerint – figyelemmel a számára nyitva álló mérlegelési jogkörre – a jogsértést a Szolgálati Szabályzat 21. § (1) és (2) bekezdése alapján figyelmeztetéssel kívánta szankcionálni, azonban a panaszos a helyszínen annak ellenére tagadta a szabálysértés elkövetését, hogy azt a rendőrök észlelték, sőt a panaszos a későbbi beadványaiban, panaszaiban már maga is elismerte.

Mivel tehát a panaszos nem ismerte el a szabálysértés elkövetését, vele szemben a helyszíni bírság kiszabásának feltétele nem állt fent, vagyis a Szolgálati Szabályzat 21. § (1) bekezdésének II. fordulata értelmében figyelmeztetés sem volt alkalmazható, az intézkedő a feljelentés mellett döntött, amit közölt a panaszossal is. A r. őrnagy a panaszost felszólította, hogy ezen okból adja át a személyi igazolványát, melyre a jogalapot az Rtv. 29. § (1) bekezdése teremtette meg. Az igazoltatás a vizsgált esetben elkerülhetetlen volt, különös tekintettel arra, hogy a panaszossal szemben a feljelentés megtétele vált szükségessé. A szabálysértési eljárás megindításához a panaszos személyi adatainak ismerete nem volt nélkülözhető.

A rendőrség megküldte a panaszos ügyészségen előterjesztett beadványaival összefüggésben kialakított ügyészi álláspontot is. Eszerint a panaszos a beadványában nem vitatta, hogy amíg nem tudatosult benne cselekménye szabálytalan volta, addig kerékpárral közlekedett a sétáló utcában, vagyis szabálysértést követett el. Ez alapján a rendőröknek joguk, sőt kötelességük volt vele szemben intézkedni, nem állapítható meg tehát annak a gyanúja, hogy hatáskörüket túllépték volna, illetőleg jogaikkal visszaéltek volna.

A Testület a rendőri intézkedés vizsgálata során figyelemmel volt az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat alábbi rendelkezéseire.

Az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése alapján a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából,

közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. A Szolgálati Szabályzat az Rtv. előírásait a következőkkel egészíti ki. A 3. § (1) bekezdése értelmében bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha ilyet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli.

A Szolgálati Szabályzat 21. § (1) és (2) bekezdése szerint a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy jogszabály által meghatározott esetekben helyszíni bírságot szab ki. A rendőr azon szabálysértés esetén, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki, figyelmeztetést is alkalmazhat. A figyelmeztetés során a rendőr a szabálysértést elkövető személyt felszólítja a tevékenysége abbahagyására, és felhívja, hogy a jövőben tartózkodjon szabálysértés elkövetésétől. A (3) bekezdés szerint abban az esetben, ha a figyelmeztetés nem járt eredménnyel, a rendőr törvényben, illetve e rendeletben meghatározott további intézkedést tesz. A (4) bekezdés pedig arra is tartalmaz felhatalmazást, hogy „ha a közrend, közbiztonság, illetve a rendőr vagy más személy jogainak védelme indokolja, a figyelmeztetett személyt a rendőr igazoltatja és az Rtv. 29. §-ának (3) bekezdése szerint az adatait rögzíti, és az intézkedésről a hely, idő, ok megjelölésével jelentés tesz”.

A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 22. §-a alapján büntetés helyett figyelmeztetés alkalmazható, ha a szabálysértés az elkövetés körülményeire tekintettel csekély súlyú és az eljárás alá vont személy személyi körülményeire is figyelemmel ettől az intézkedéstől kellő visszatartó hatás várható.

A KRESZ 14. § (1) bekezdésének v) pontja tartalmazza a járművek forgalmát tiltó vagy korlátozó jelzőtáblák sorában a kerékpárral behajtani tilos táblát (49. ábra). A Szabs. rend. 54. § (1) bekezdése értelmében a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértését valószínűsíti meg az, aki a KRESZ-ben meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 42-51. §-a szerinti szabálysértés nem valósul meg, vagy az nem tartozik a közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés hatálya alá. A (2) bekezdés alapján a jogellenes magatartás tanúsítójával szemben helye van helyszíni bírság alkalmazásának.

A Testület utal töretlen gyakorlatára, amely szerint a szabálysértési tényállásszerűséget kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a szabálysértési hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – olyan esetekben, amikor a rendőrség az intézkedés alapjaként szabálysértés gyanújára hivatkozik –, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, hogy a szabálysértés elkövetésének az adott intézkedéshez szükséges gyanú foka fennállt-e.

A Testület a fentiek alapján megállapította, hogy a panaszos azon magatartása, amelynek tanúsítását beadványának kiegészítésében maga is elismerte, vagyis, hogy a sétáló utcára

kerékpárral behajtott, a fenti jogszabályi rendelkezések alapján nyilvánvalóan felvetette jogellenes cselekmény elkövetésének legalább minimális szintű gyanúját, így az az Rtv. 13. §-a és a Szolgálati Szabályzat 3. §-a értelmében rendőri beavatkozást tett szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztetett.

Egy szabálysértés elkövetésének a gyanúja olyan körülmény, amely a közrend védelme érdekében igazoltatást vonhat maga után.

A nyilatkozatokból nem állapítható meg egyértelműen, hogy az igazoltatásnak mik voltak az előzményei, illetve, hogy a rendőrök előzetes szándéka valóban csak figyelmeztetésre irányult-e, abban azonban mindkét oldal elmondásai egybecsengenek, hogy a panaszos a terhére rótt szabálysértést nem ismerte el. Így figyelmeztetés alkalmazásának semmiképpen nem lett volna helye, ezért az igazoltatás, mint a szabálysértési feljelentést és ekként a további eljárást megalapozó intézkedés foganatosítása az adott körülmények között indokolt volt, azaz a konkrét esetben a panaszos magatartása megfelelő okot adott az igazoltatására.

Fentiek alapján a Testület úgy ítélte meg, hogy a panaszossal kapcsolatos, szabálysértés elkövetésére utaló gyanú alapján a rendőrségnek a vizsgált esetben intézkedési kötelezettsége keletkezett, amelynek érvényesítése érdekében – tekintettel arra is, hogy a felelősségét nem ismerte el – a panaszos igazoltatása jogszerű volt, így annak következtében a panaszos személyes adatok védelméhez való jogát nem érte sérelem.

2) A panaszos kifogásolja, hogy az intézkedés keretében a rendőrök az előállítását is végrehajtották. A Testület a panaszeljárás keretében megvizsgálta az előállítás jogszerűségét és időtartamának arányosságát.

a) A panaszos a történésekkel összefüggésben leírta, hogy a rendőri intézkedés során ellenállást tanúsított, hangosan segítségért kiabált és a személyi igazolványát kérésre nem adta át, mivel a rendőrök nem engedték az intézkedés közben telefonálni.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint a panaszossal szemben fellépő rendőrök az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pont II. fordulata alapján – „aki az igazolást megtagadja” – foganatosítottak előállítást. A panaszos ugyanis rendőri felszólításra nem volt hajlandó igazolni magát, és az Rtv. 29. § (2) bekezdésében rögzítettekkel szemben mindennemű okirat átadásától elzárkózott, határozottan kijelentette, hogy nem ad semmiféle igazolványt, és a környezetében sem volt olyan személy, akinek közlése alapján személyi adatai megállapíthatóak lettek volna. Az intézkedő rendőrök ezt követően tájékoztatták a panaszost, hogy amennyiben nem tesz eleget a felszólításuknak, úgy – mivel az intézkedés eredményes befejezésére egyéb módjuk nincs –, élnek a törvény adta lehetőséggel, és elő fogják állítani a M. városi Rendőrkapitányságra. Mivel a panaszos ezek után sem volt hajlandó alávetni magát a rendőri intézkedésnek, a rendőri felszólításoknak nem tett eleget, mindennemű közreműködést megtagadott, amivel az intézkedés eredményes befejezését veszélyeztette, S. I. r. őrnagy a panaszos előállításáról döntött, amit vele közölt is.

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pont II. fordulata alapján a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki rendőri felszólításra nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja. Mivel a konkrét esetben a panaszos maga is azt állította beadványában, hogy a rendőrök kérésére nem volt halandó átadni a személyi igazolványát, a hivatkozott rendelkezés egyértelműen jogalapot teremtett szabadságának korlátozására.

Mivel az idézett rendelkezés az előállítás végrehajtását az abban foglalt feltétel teljesülése esetére – vagyis ha az intézkedés alá vont személy magát nem tudja, vagy nem akarja igazolni – nem kötelező jelleggel írja elő, hanem az intézkedő rendőrnek mérlegelési jogkört biztosít, a Testület a rendőrök reakcióját az arányosság követelményére figyelemmel is szükségesnek tartotta értékelni. Az Rtv. 15. §-a ugyanis kimondja, hogy a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül pedig azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

A konkrét esetben a szabálysértési feljelentés megírásához elengedhetetlenül szükséges volt a panaszos személyes adatainak ismerete. Azon túl azonban, hogy a panaszos az adatait a rendőrökkel – ahogyan arról ő is nyilatkozott – nem volt hajlandó közölni, a rendőrségi iratok szerint nem volt más lehetőség a beazonosításra. A rendőrök jelentésükben utalnak rá, hogy nem tartózkodott a helyszínen olyan személy, aki az adatszolgáltatást a panaszos helyett elvégezhette volna.

A rendőrök számára nem kínálkozott más megoldás arra, hogy a panaszos személyes adatait beszerezzék, ráadásul az intézkedés ezen pontján nem tudhatták, hogy a panaszos milyen okból tagadja meg személyazonosságának igazolását (annak oka lehetett volna akár az is, hogy a panaszos körözés alatt áll). Ezzel összefüggésben a Testület szükségesnek tart utalni arra is, hogy a rendőrök az intézkedés során nem lehettek tisztában azzal – a panaszos magatartását bizonyosan befolyásoló körülménnyel –, hogy a panaszos évek óta pszichiátriai kezelés alatt áll, rendszeresen gyógyszert szed szorongásra és pánikbeteg is. Ennek az információnak a hiányában az a tény, hogy a panaszos semmiképpen nem akarta igazolni magát, alappal ébreszthetett gyanút a rendőrökben, akik ezért a Testület megítélése szerint indokoltan döntöttek az előállítás mellett.

A Testület a fenti okfejtés alapján a panaszos előállítását indokolt és jogszerű intézkedésnek minősítette, és a jogalap vonatkozásában a személyes szabadsághoz fűződő alapjog megsértését nem állapította meg.

Ezzel összefüggésben a Testület leszögezi, hogy az intézkedés alá vont személy fő szabály szerint nem kötheti feltételekhez a rendőri intézkedésnek való engedelmeskedést. Az Rtv. 19. §-a szerint a jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek – ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik – mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható. Az intézkedés alá vont akkor is köteles a rendőrökkel együttműködni, ha fellépésüket kifogásolhatónak találja – azzal, hogy az intézkedést követően nyilvánvalóan élhet panaszjogával, ahogy ezt a panaszos is tette. A konkrét esetben tehát a panaszos nem tehetett volna függővé kilétének igazolását attól, hogy a rendőrök engedik-e telefonálni. Így ezen az alapon az előállítás jogszerűsége sem vitatható.

b) A Testület a panaszos előállításának jogszerűségén túl azt is vizsgálta, hogy az intézkedés időtartama annak céljához és az elvégzett eljárási cselekményekhez mérten nem volt-e szükségtelenül hosszú. Ezzel összefüggésben ugyanakkor szükségesnek mutatkozik annak az előzetes megállapítása is, hogy a panaszos fogdai befogadására indokoltan került-e sor, mivel azt a panaszos kifejezett sérelemként adta elő.

A panaszos elmondása szerint a rendőrök azt mondták neki, hogy éppen megbeszélésük van, amit a panaszos zavar, ezért fogdába zárják. A panaszos tiltakozott, és megkérdezte, arra miért van szükség. Azt válaszolták neki a rendőrök, hogy a papírok kitöltése, a hivatalos ügyintézés alatt ott kell tartózkodnia, mert ez a szabály.

A rendőrség a panaszos azon sérelmére reagálva, hogy a beszállítást követően a fogdán helyezték el, úgy nyilatkozott, hogy az a helyiség volt alkalmas a panaszos biztonságos őrzésére. A panaszos magatartásának jellemzéseként a rendőrség válaszában arról is beszámol, hogy a panaszos a gépkocsiból történt kiszállítást követően is folyamatosan kiabált és passzívan ellenállt. Magatartását, az intézkedéssel szembeni engedetlenségét jól jellemzi, hogy a biztonságos őrzésre szolgáló helyre kísérése közben belerúgott a járőrpihenő ajtajába. Anyagi kárt ezen cselekménye azonban nem okozott, és személyi sérülés sem történt. A bekísérést végrehajtó egyik rendőr elmondta, hogy a biztonságos őrzésre alkalmas helyiség előtt lévő járőrpihenőben kérte meg a panaszost, hogy foglaljon helyet, hiszen az őrzőhelyiségbe történő elhelyezést megelőzően ruházatátvizsgálatot kívántak végrehajtani annak érdekében, hogy a panaszos oda testi sérülés okozására alkalmas eszközt ne vihessen. A panaszos a rendőri felszólítást megtagadta, nem volt hajlandó leülni, az intézkedés ezen szakaszában is feljelentéssel fenyegette az intézkedő rendőrt. Figyelemmel arra, hogy a panaszos folyamatosan kiabált, a rendőr felszólította a magatartása abbahagyására, mert az zavarta az objektum rendjét, illetve alkalmas volt arra, hogy az ügyfélfogadáson megjelent állampolgárokat megbotránkoztassa. A panaszos ennek sem volt hajlandó eleget tenni.

Az Rtv. 18. § (2) bekezdése szerint a rendőrség gondoskodik a fogvatartott elhelyezéséről, a fogvatartás miatt bekövetkező egészségkárosodás megelőzéséhez szükséges ellátásáról. A Szolgálati Szabályzat 51. §-ának (1) szerint az előállított személyt előállító vagy biztonságos őrzését szolgáló más helyiségben kell elhelyezni.

Az idézett rendelkezések a Testület álláspontja szerint jogalapot teremtettek arra, hogy a rendőrök a panaszost a rendőrség épületén belül előállító vagy biztonságos őrzését szolgáló más helyiségben helyezték el. A rendőrség eljárásnak értékelésekor nem hagyhatta ugyanakkor figyelmen kívül a Testület azt az egyértelmű tényt, hogy a konkrét esetben az előállítás célja nem volt más, mint a panaszos személyazonosságának a megállapítása.

Az események rendőrségi leírásából kiderül, hogy a panaszost a beérkezést követően azonosították, megállapították a személyes adatait, majd szondát fűjattak vele, és ezek után 11 óra 10 perc körüli időben kísérték a fogdára. Megállapítható tehát, hogy akkor, amikor a befogadási eljárás kezdetét vette, a panaszos adatai a rendőrök előtt ismertek voltak, tehát az előállítás célja már teljesült, a szabadságkorlátozás oka fogyottá vált. Nem vette figyelembe a Testület a fogdai befogadásra okot adó körülményként azt, hogy a panaszos a bilincselés okozta sérülések miatt kérte, a rendőrök gondoskodjanak az orvosi ellátásáról, illetve láttelelet kiállításáról. Ezt az igényét a panaszos ugyanis – a rendőrök előadása szerint is – csak a befogadási eljárás alatt jelezte, mivel a bilincset is akkor vették le róla, a panaszos elhelyezéséről tehát a rendőrség bizonyosan ezt megelőzően, vagyis ezen a szempontot figyelmen kívül hagyva hozott döntést.

A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy a panaszost a rendőrség indokolatlanul helyezte el a rendőrkapitányság fogdáján, amely eljárással személyes szabadságát szükségtelenül korlátozta, és azzal alapjogsértést valósított meg.

c) Mindezek után a panaszos szabadsághorlátozásának időtartamával összefüggésben a Testület a következő megállapításokat teszi.

Az Rtv. 15. § (1) bekezdése szerint ugyanis a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. Ezt az előírást konkretizálja az előállításra a 33. § (3) bekezdés, amelynek értelmében a rendőrség az előállítással a személyi szabadságot **csak a szükséges ideig**, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja.

Az előállítás időtartamával összefüggésben az illetékes kapitányságvezető megállapította, hogy az a panaszos esetében 10 óra 45 perctől 12 óra 25 percig tartott, amely időtartam álláspontja szerint megfelelt az Rtv. 33. § (3) bekezdésben foglaltaknak. A mintegy 1 óra 40 perc hosszúságú előállítás a helyszínen történt intézkedés megkezdésétől a M. városi Kórházban történt orvosi vizsgálat befejezéséig tartott. Ez idő alatt sor került a rendőrségi objektumba történő beszállításra, a panaszos személyi adatainak megállapítására, azonosítására, alkoholszonda alkalmazására, – 11 óra 10 perc körüli időben, miután a bilincset levették róla – fogdai befogadására, annak során pedig ruházatának átvizsgálására, az ezekről született dokumentáció elkészítésére, továbbá 11 óra 40 perckor a M. városi Kórházba történő átszállítására és soron kívüli orvosi vizsgálatára. Mindezekre tekintettel a kapitányságvezető véleménye szerint a személyes szabadság korlátozása csak a szükséges ideig tartott, vagyis az nem volt indokolatlan hosszúságú.

A konkrét esetben az előállítás célja a panaszos személyazonosságának megállapítása volt. Ezen túl a rendőrök indokoltnak találták, hogy a panaszossal szemben alkoholszondát alkalmazzanak, majd befogadták a fogdára, amely megítélésük szerint a panaszos biztonságos őrzésére alkalmas helyiség volt, és annak során átvizsgálták a ruházatát, végül pedig elszállították orvosi vizsgálatra.

Az arányosság vizsgálatakor alapvető jelentőséget tulajdonított a Testület annak, hogy fentebb megállapította, a panaszos fogdai befogadása szükségtelen volt, így a fogdai elhelyezése – 11 óra 10 perc – és a kórházba való elszállítása – 11 óra 40 perc – között eltelt fél óras időintervallumban a rendőrség a panaszos szabadságát indokolatlanul korlátozta. Erre a fél óras időtartamra tekintettel a Testület arra a következtetésre jutott, hogy a panaszos szabadságának összességében 1 óra 40 perces korlátozása az intézkedés céljához mérten aránytalanul hosszú volt, ezért a rendőri fellépés kapcsán annak aránytalanságát, azzal szoros összefüggésben pedig a panaszos személyes szabadságának jogszerűtlen korlátozását állapította meg.

A Testület a fentiek alapján a panaszos mintegy 1 óra 40 perc hosszúságú fogvatartását aránytalanul hosszúnak ítélte amiatt, hogy az intézkedés célja a panaszos személyazonosságának megállapítása volt a szabálysértési feljelentéshez, így a panaszos azonosítását követően a panaszos személyi szabadságának további korlátozására nem volt szükség. Ezért a fogvatartás időtartama miatt a Testület panaszos személyes szabadságának sérelmét állapította meg.

3) A Testület ezt követően a panaszosnak a fogdai befogadás során végrehajtott átvizsgálását értékelte, mivel azt a panaszos megalázó, emberi méltóságát sértő tevékenységként élte meg.

A rendőrségi iratok szerint a fogdai elhelyezést megelőzően a panaszossal szemben ruházatátvizsgálást alkalmaztak. Az intézkedés célja az önveszély okozására alkalmas tárgyak elvétele volt, vagyis annak megakadályozása, hogy olyan tárgyat tartson magánál a panaszos a fogvatartás idején, ami sérülés okozására, esetlegesen élet kioltására alkalmas. A kapitányságvezető hozzáteszi, hogy az ellenőrzést a panaszos magatartása is indokolta. A ruházat átvizsgálására az Rtv. 31. § (1) bekezdése alapján került sor. Annak végrehajtására két rendőr ment be a fogdába a panaszossal, akik elkérték a táskáját, azt követően pedig megmotozták. Ezen a ponton a panaszos újra megkérdezte a rendőröket, hogy mindezt miért van szükség, amire a válasz az volt, hogy nehogy kárt tegyen magában. A panaszos a ruházat átvizsgálását megalázósnak tartotta, és több alkalommal kijelentette, hogy a blézerét nem hajlandó levenni. Az átvizsgálást végző törzszászlós többször elmondta a panaszosnak, hogy a ruházat ellenőrzése a saját érdekében és jogszabályi kötelezettség alapján történik, aminek hatására a panaszos végül alávetette magát ezen rendőri intézkedésnek. A ruházat átvizsgálását végző körzeti megbízott elmondta, hogy az intézkedés során végig normális, átlagos hangszínen és hangnemben beszélt a panaszossal, de a panaszos nem volt együttműködő, a nevét sem volt hajlandó kérdésre megmondani. A körzeti megbízott fenti kijelentéseit a biztosítói feladatokat ellátó ügyeletvezető megerősítette.

Az Rtv. 18. § (4) bekezdése értelmében a rendőrségi fogdába történő befogadáskor, amennyiben a rendelkezésre álló adatokra, illetve a befogadás körülményeire vagy a fogvatartott viselkedésére tekintettel alapos okkal feltételezhető, hogy a fogvatartott saját vagy más életének, testi épségének veszélyeztetésére alkalmas tárgyat tart magánál, az élet, testi épség védelme, továbbá a bűncselekmény megelőzése érdekében a fogvatartott testét, erre vonatkozó előzetes figyelmeztetést követően – a testüregekre is kiterjedően – át kell vizsgálni.

Az Rtv. 31. §-ában foglalt felhatalmazás alapján „akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önveszély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja”.

A Szolgálati Szabályzat 51. § (3) bekezdésének felhatalmazása alapján pedig a hatóság az előállított személy elhelyezésekor ruházatát átvizsgálja, és tőle elveszi azokat a tárgyakat, amelyeket fogva tartáskor sem tarthat magánál. A hivatkozott rendelkezés utaló szabályként a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet (a továbbiakban: Fogdaszabályzat) előírásait, illetve a fogvatartott birtokában tartható tárgyak listáját tartalmazó mellékletét hívja fel. A Fogdaszabályzat vonatkozó, 16. §-ának (2) bekezdése kimondja, hogy a fogvatartottnál lévő tárgyakról jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyvet a fogvatartottal is alá kell íratni, és egy példányát részére át kell adni.

A Testület véleménye szerint a fent utalt jogszabályi rendelkezések kellő jogalapot teremthettek arra, hogy a panaszossal szemben a fogdai befogadás során a rendőrök átvizsgálást hajtsanak végre. Nem hagyhatta ugyanakkor figyelmen kívül a Testület azon fenti megállapítását, hogy a fogdára való befogadást a panaszos esetében a rendőrség szükségtelenül végezte el. Ennek következtében a befogadási eljárás keretében elvégzett átvizsgálás esetében sem juthatott a Testület más következtetésre, minthogy arra is szükségtelenül került sor.

A Testület ezért a panaszos fogdai befogadása alkalmával végzett átvizsgálás miatt megállapította emberi méltóságának és személyi integritáshoz való jogának megsértését.

4) A panaszossal szemben a rendőrök többször és többféle kényszerítő eszközt is alkalmaztak, amelyek indokoltsága és jogszerűsége kapcsán a Testület a következő megállapításokat teszi.

a) Az események során elsőként testi kényszert alkalmaztak a rendőrök a panaszossal szemben. Erre előadásuk szerint akkor került sor, amikor – az előállításról megszületett döntés közlését követően – a panaszos kísérletet tett arra, hogy kivonja magát az intézkedés alól, és a kerékpárját tolva a Széchenyi tér irányába próbálta elhagyni a helyszínt. Ennek megakadályozása érdekében, az ellenszegülés megtörésére, felszólítást követően az intézkedő rendőrök testi kényszert alkalmaztak, azaz megfogták a panaszos karját. Az illetékes kapitányságvezető a rendőrök eljárását a panaszos ellenszegülésére tekintettel – figyelemmel az Rtv. 19. § (2) bekezdésében rögzített rendelkezésre is – jogszerűnek és arányosnak minősítette. Megítélése szerint az arányosság követelményének érvényesítését mutatja, hogy a panaszossal szemben a legenyhébb kényszerítő eszköz alkalmazására került sor.

Saját bevallása szerint a panaszos a rendőri intézkedés során ellenállást tanúsított, hangosan segítségért kiabált és a személyi igazolványát kérésre nem adta át, mivel nem engedték telefonálni. A helyszínről ugyanakkor nem akart távozni, de nem is tudott volna, mert a rendőrök megfogták a karját, és a kezeit hátracsavarták.

Az intézkedés ezen momentumait a rendelkezésre álló felvételek nem rögzítették, és azokról a Testületnek nyilatkozó szemtanú sem tudott beszámolni.

A kényszerítő eszközök alkalmazásának feltételeit az Rtv. 16. § (1) bekezdése szabályozza, eszerint a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható.

A Szolgálati Szabályzat a kényszerítő eszközök általános szabályai között, az 57. § (1) bekezdésében rögzíti, hogy a rendőr szolgálata jogszerű teljesítésekor köteles intézkedéseinek érvényt szerezni, ennek érdekében előzetes figyelmeztetés után, az arányosság elvének figyelembevételével kényszerítő eszközt alkalmazhat. Ha a figyelmeztetés a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, a kényszerítő eszköz előzetes figyelmeztetés nélkül is alkalmazható. A (2) bekezdés szerint a rendőr a kényszerítő eszköz alkalmazása során a testi épséghez fűződő jogokat köteles tiszteletben tartani, és a testi épséget csak a legszükségesebb mértékben veszélyeztetheti. A kényszerítő eszköz alkalmazását a Szolgálati Szabályzat említett 57. §-ának (3) bekezdése alapján jól hallhatóan, közérthetően és határozott módon meg kell előznie a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólításnak, „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával, illetve az arra vonatkozó figyelmeztetésnek, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.

Az Rtv. 47. §-a szerint a rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat. A Szolgálati Szabályzat 59. § (1) bekezdése értelmében továbbá a kényszerítő

eszköz alkalmazása feltételeinek fennállása esetén testi kényszer akkor kell alkalmazni, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható. A testi kényszer alkalmazása során a rendőr felhasználhatja az önvédelmi fogásokat is.

A Szolgálati Szabályzat 58. §-ának (2) bekezdése meghatározza, hogy mit kell a kényszerítő eszközök alkalmazása során ellenszegülésnek tekinteni: azt a célzatos, fizikai erőfeszítéssel járó tevékenységet, amely a rendőrt jogszerű intézkedésének megkezdésében, folytatásában vagy befejezésében akadályozza, így különösen, ha valaki élet, testi épség elleni fenyegetéssel vagy fizikai erőszakkal akadályozza, hogy a rendőr valahová belépjen, valahol tartózkodjon, valahonnan távozzon, valakit személyes szabadságában korlátozzon, illetőleg valakivel szemben intézkedést foganatosítson.

A rendőri jelentések szerint a panaszossal szemben akkor került sor testi kényszer alkalmazására, amikor a személyazonosságának igazolására vonatkozó felhívások ellenére megpróbálta magát kivonni a rendőri intézkedés alól oly módom, hogy kerékpárját tolva távozni próbált. Ezért a rendőrök úgy akadályozták meg, hogy megfogták a panaszos felkarját. Ezen eseményekről a nyilatkozó szemtanú nem tudott beszámolni, mivel csak később érkezett a helyszínre, amikor a panaszos már meg volt bilincselve. A rendőri előadást erősítő tényezőként értékelte ugyanakkor a Testület a panaszos azon előadását, amely szerint a rendőri intézkedésnek valóban ellenállt, és azért nem tudott távozni a helyszínről, mert a rendőrök megfogták a karját.

Mindezek alapján a Testület elfogadta azt a rendőri előadást, miszerint a panaszos ellenállt a rendőri intézkedésnek, és annak eredményessége más módon nem volt biztosítható, így a testi kényszer alkalmazását a panaszossal szemben jogszerűnek minősítette.

Mindezek alapján a Testület álláspontja szerint a rendőri intézkedés helyszínén alkalmazott testi kényszer miatt nem sérült a panaszos emberi méltóságához való joga.

b) Mivel a rendőrök úgy ítélték meg, hogy a testi kényszer alkalmazása nem vezetett eredményre, a panaszos kezeit megbilincselték. Ennek előzményeként a rendőrségi iratok rögzítik, hogy a panaszos a testi kényszer alkalmazása után megpróbálta az intézkedő rendőrök fogásából kirángatni magát, és elkezdett kiabálni, lábával rugdosni. Ezt tapasztalva a rendőrök figyelmeztették, hogy amennyiben nem hagy fel magatartásával, az ellenszegülés megtörése érdekében bilincset fognak vele szemben alkalmazni. A kényszerítő eszköz alkalmazására történt figyelmeztetés ellenére azonban a panaszos továbbra sem működött velük együtt, nem hagyott fel az ellenszegüléssel, ezért a rendőrök a kezeit hátra helyzetben megbilincseltek, majd a történetet jelentették az ügyeletnek, és gépkocsizó járőrt kértek a helyszínre az előállítás végrehajtása érdekében. Jelentésük tanúsága szerint a bilincs alkalmazására az Rtv. 48. § a b) pont alapján támadás és a c) pont alapján szökés megakadályozása végett, illetve d) pontja alapján az ellenszegülés megtörése érdekében került sor. A bilincselés 2011. szeptember 2-án 10 óra 45 perctől 11 óra 10 percig tartott a kezek hátrabilincselésével.

A panaszos megbilincselésének körülményeiről nem számol be a szemtanú, mivel akkor az intézkedésnél még nem volt jelen.

Az Rtv. 48. §-a értelmében „a rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy a) önkárosításának megakadályozására, b) támadásának megakadályozására, c) szökésének megakadályozására vagy d) ellenszegülésének megtörésére”. Ezen okok közül a rendőrök a konkrét esetben a b), c) és d) pontokra hivatkoztak. A bilincselés szabályait a Szolgálati Szabályzat 60. §-a részletezi. Annak (1) bekezdése példalózó jelleggel felsorolja a bilincs alkalmazásának eseteit: bilincs alkalmazása különösen azzal szemben indokolt, aki erőszakos, garázda magatartást tanúsít, és ennek abbahagyására testi kényszerrel nem készíthető, vagy aki az intézkedő rendőrt, annak segítőjét, illetve az intézkedésben közreműködőt megtámadja, akinek az elfogására bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt került sor, és szökése bilincs alkalmazása nélkül nem akadályozható meg, akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg, aki önkárosító magatartást tanúsít, vagy ilyen magatartás tanúsításával fenyeget. A Szolgálati Szabályzat 60. § (6) bekezdés a) pontjának első fordulata szerint továbbá a bilincselés módját az intézkedő rendőr az adott körülmények között a legcélrányosabban választja meg azzal, hogy a kezek hátra bilincselése akkor célszerű, ha a bilincs alkalmazására testi kényszer útján kerül sor.

A konkrét ügy körülményeit a fent hivatkozott rendelkezéssel összevetve a Testület az alábbi következtetésre jutott. A bilincselés jogszerűségének megítélésében is jelentőséget tulajdonított a Testület a panaszos azon előadásának, miszerint saját bevallása szerint is ellenállást tanúsított a rendőri intézkedés során, hangosan segítségért kiabált.

Ugyan az intézkedésnek a bilincselést közvetlenül megelőző momentumait a rendelkezésre álló felvételek nem rögzítették, és azokról a Testületnek nyilatkozó szemtanú sem tudott beszámolni, a Testület úgy ítélte meg: az a tény, hogy a panaszos – a rendőrség és a panaszos egymással egybecsengő előadása szerint – a rendőri intézkedésnek ellenszegült, illetve olyan módon viselkedett, amely – a panaszos egészségi állapotát és kórtörténetét nem ismerő – rendőrök számára kiszámíthatatlanná tette a magatartását, kellő alapot szolgáltatott ahhoz, hogy a rendőrök – az Rtv. 48. §-ának b) és c) pontjai alapján – a bilincselés mellett döntsenek.

A panaszos bilincselését ezért a Testület jogszerűnek minősítette, és azzal összefüggésben a panaszos emberi méltóságának a megsértését nem állapította meg.

c) A panaszos azt is kifogásolja, hogy a bilincset csak a fogdán vették le a kezeiről, ezért amikor a kapitányságra érve iratai átadását kérték tőle, nem tudott azokért a táskájába belenyúlni. Ekkor kérte a rendőröket, hogy vegyék le róla a bilincset, kérését azonban nem teljesítették.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint a bilincselés 10 óra 45 perctől a panaszosnak a biztonságos őrzésre szolgáló helyiségben történt elhelyezéséig, 11 óra 10 percig, tehát összesen mintegy 25 percen keresztül tartott.

A kényszerítő eszköz alkalmazását a Testület az Rtv. fentebb is idézett 15. §-ában rögzített arányosság követelményére, és arra figyelemmel vizsgálta meg, hogy a bilincselés célja a panaszos támadásának megelőzése és szökésének megakadályozása volt. Erre tekintettel azt állapította meg, hogy a rendőrség indokoltan tartotta a panaszos kezein a bilincset egészen addig, amíg őt biztonságos őrzésre szolgáló helyiségben el nem helyezték, és az addig eltelt 25 perces időtartamot nem minősítette aránytalanul hosszú alapjog-korlátozásnak.

A fentiek alapján a Testület a panaszos bilincselésének időtartama miatt sem tartotta indokoltnak megállapítani az emberi méltósághoz való jog megsértését.

d) A bilincseléssel összefüggésben a panaszos azt is sérelmezi, hogy a kényszerítő eszköz alkalmazása következtében sérülései keletkeztek. Az intézkedés során jelezte is a rendőröknek, hogy arról orvosi látellelet szeretne felvetetni.

Az Rtv. 17. §-a szerint a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja. A rendőri intézkedés során a kényszerítő eszköz alkalmazása esetén lehetőleg kerülni kell a sérülés okozását, az emberi élet kioltását. Az intézkedés folytán megsérült személy részére – amint ez lehetséges – segítséget kell nyújtani, szükség esetén a rendőr gondoskodik arról, hogy a sérültet orvos elláthassa, kórházi elhelyezése esetén a hozzátartozó vagy más, a sérülttel kapcsolatban álló személy erről értesüljön.

A Szolgálati Szabályzat 57. § (2) bekezdése szerint a rendőr a kényszerítő eszköz alkalmazása során a testi épséghez fűződő jogokat köteles tiszteletben tartani, és a testi épséget csak a legszükségesebb mértékben veszélyeztetheti.

A konkrét esetben a panaszos által a Testület rendelkezésére bocsátott orvosi látellelet alapján egyértelműen megállapítható volt, hogy a panaszosnak a bilincselés következtében keletkeztek sérülései. A dokumentum rögzíti, hogy a panaszos mindkét csuklóján bilincselés nyomai láthatók, amelyet 5-6 cm szélességű, duzzadt, piros, helyenként hámszűkítő bőrelváltozásként írt le, ami további ellátást nem igényelt.

Megállapítható volt tehát, hogy a rendőrök intézkedése következtében a panaszos sérüléseket szerzett. A rendelkezésre álló iratok alapján az is igazolást nyert továbbá, hogy a panaszos sérüléseinek ellátása és az orvosi látellelet kiállítása érdekében a rendőrök orvosi vizsgálatra szállították. Ezzel eleget tettek az Rtv. 17. §-ban foglalt azon kötelezettségüknek, amely szerint gondoskodniuk kell az intézkedés folytán megsérült személy orvosi ellátásáról.

A bilincseléssel gyakran jár együtt a panaszoséhoz hasonló sérülés. Annak megítélése, hogy ez a testi épségnek a 17. § szerinti arányos korlátozását jelenti-e, a kényszerítő eszköz használat körülményeinek gondos mérlegelése szükséges, és ebben a körben annak értékelése, hogy a panaszos ellenszegülése, a bilincselést követő magatartása hozzájárult-e a sérülések kialakulásához.

A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján azonban a Testület nem tudta az okozott sérüléseket az arányosság szempontjából olyan módon értékelni, hogy az alapján megnyugtatóan állást foglaljon abban a kérdésben, hogy azok a bilincselés aránytalanul szigorú módja miatt keletkeztek.

Emiatt a Testület a panaszos testi épséghez való jogának sérelmét nem tudta megállapítani.

e) A panaszos állítása szerint a kapitányságon azt kérték tőle a rendőrök, hogy szálljon ki, ő azonban közölte, hogy rosszul érzi magát, és nem tud kiszállni. Az egyik rendőr ezt hallva a

következőt mondta a panaszosnak: „asszonyom, ne kényszerítsen arra, hogy a betonon végighúzzam”. Amikor a rendőrök látták, hogy a panaszos tényleg képtelen kiszállni a járóautóból, két járőr a karjánál fogva „ráncigálta” a bejárati ajtóhoz. Az épületben ugyanakkor, amikor a rendőrök helytel kínálták, a panaszos tiltakozásul nem akart leülni, amire válaszul a rendőrök felszólították, hogy „Álljon be a sarokba!”.

A rendőrök nyilatkozata szerint addig, amíg a szolgálati gépkocsit várták, a panaszos folyamatosan kiabált, agresszív magatartást tanúsított. A panaszos gyalogos bekísérésére a rendőrségi iratok szerint a nagy távolság és az intézkedés alá vont személy erőszakos magatartása miatt nem volt lehetőség. A helyszínre érkező szolgálati gépjárműbe a panaszos a felszólítások ellenére nem volt hajlandó beülni, passzívan ellenállt, annak során folyamatosan kiabált, így csak testi kényszer alkalmazásával volt lehetőség a beszállítására. A gépkocsiban a panaszos végig sírt, fenyegetőzött, a jobb oldali első ülés háttámláját rugdosta, majd a rendőrség épületéhez érve nem volt hajlandó kiszállni a szolgálati gépjárműből, aminek okát azonban nem közölte. Kovács r. őrmester többször nyomatékosan felszólította a panaszost, hogy fejezze be az intézkedéssel szembeni engedetlenséget, amire azonban a panaszos a továbbiakban sem volt hajlandó, ezért az erre irányuló felszólítást követően ismételt a karjait megfogva kellett kiemelni a gépkocsiból. Nevezett a jelen lévő rendőrök szerint nem hivatkozott arra, hogy rosszul van, és a rendőrök arra utaló körülményt sem tapasztaltak. A panaszos a rendelkezésre álló adatok szerint kizárólag annyit közölt, hogy ő nem fog kiszállni az autóból. A panaszos a gépkocsiból történt kiszállását követően is folyamatosan kiabált és passzívan ellenállt. Magatartását, az intézkedéssel szembeni engedetlenségét jól jellemzi, hogy a biztonságos őrzésre szolgáló helyre kísérése közben belerúgott a járőrpihenő ajtajába. Anyagi kárt ezen cselekménye azonban nem okozott, és személyi sérülés sem történt.

A bekísérést végrehajtó egyik rendőr elmondta, hogy a biztonságos őrzésre alkalmas helyiség előtt lévő járőrpihenőben kérte meg a panaszost, hogy foglaljon helyet, hiszen az őrzőhelyiségbe történő elhelyezést megelőzően ruházatátvizsgálatot kívántak végrehajtani annak érdekében, hogy a panaszos oda testi sérülés okozására alkalmas eszközt ne vihessen. A panaszos a rendőri felszólítást megtagadta, nem volt hajlandó leülni, az intézkedés ezen szakaszában is feljelentéssel fenyegette az intézkedő rendőrt. Figyelemmel arra, hogy a panaszos folyamatosan kiabált, a rendőr felszólította a magatartása abbahagyására, mert az zavarta az objektum rendjét, illetve alkalmas volt arra, hogy az ügyfélfogadáson megjelent állampolgárokat megbotránkoztassa. A panaszos ennek sem volt hajlandó eleget tenni.

A Testület rendelkezésére álló videofelvételen látható, amint a rendőrök a panaszost karjánál fogva a helyszínre érkező szolgálati gépkocsihoz kísérik, és hallható, hogy a panaszos sírva tiltakozik a beszállás ellen, ahogy a rendőrök a gépkocsihoz vezetik a lábával ellentart, végül mégis beül.

A rendőri magatartás vizsgálatakor a Testület abból indult ki, hogy a panaszos beszállításakor a rendőrök a Testület által fentebb jogszerűnek minősített előállítási fogantatás érdekében alkalmaztak újra testi kényszer alkalmazásával szemben. Ezen túl a videofelvétel egyértelműen alátámasztotta, hogy a panaszos az intézkedés végrehajtásának ellenállt, a rendőrségi gépjárműbe nem volt hajlandó beszállni, így vele szemben az ellenszegülés megtörése érdekében indokoltnak mutatkozott a testi kényszer alkalmazása.

A rendőrségi járműből való kiszállítás értékelésekor a Testület az eset valamennyi körülményének mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a kiszállítás során is volt a rendőrségnek jogalapja a panaszossal szembeni testi kényszer alkalmazására.

A fentiek alapján a panaszossal szemben a szolgálati járműbe való beszállítás és az onnan való kiszállítás során alkalmazott testi kényszer alkalmazását jogszerűnek minősítette a Testület, és azzal kapcsolatban az emberi méltósághoz való alapvető jogának megsértését nem állapította meg.

5) A panaszos beadványában kifogásolja, hogy az intézkedés idején telefonálni szeretett volna a férjének, de azt a rendőrök nem engedték, és kicsavarták a kezéből a telefont, miközben felszólították, hogy igazolja magát. Az egyik járókelő – akit a panaszos beadványában meg is nevez – utóbb elmondta a panaszosnak, hogy a rendőrök megengedték neki, hogy a panaszos telefonkészülékéről értesítse a panaszos férjét. A mobiltelefonját ez a személy –, aki végül értesítette a panaszos férjét – bevitte a rendőrségre, és ott adta a panaszosnak vissza. A telefonja elvételét követően pedig a panaszos többször is kérte a rendőröktől, hogy előállításáról értesítsék a férjét.

A rendőrségi iratok a panaszos kifogásával összefüggésben a következőket rögzítik. Figyelemmel az intézkedés helyére (közterület), annak jellegére (magát intézkedés alól kívánni kívánó személy, akivel szemben az ellenszegülés megtörése érdekében testi kényszer alkalmazására került sor), továbbá arra a körülményre, hogy a panaszos magatartása egyre agresszívebbé vált, az intézkedő r. őrnagy veszélyeztetettnek ítélte az intézkedés célját azzal, ha a panaszosnak lehetővé teszi, hogy hozzátartozóját a helyszínről kiértesítése (Rtv. 18. §), ezért nevezettől elvette a telefont, és azt a panaszos táskájában helyezte el.

a) A panaszos mobiltelefonjának elvételével összefüggésben a Testület az alábbi álláspontra helyezkedett.

A Testület több ügyben – így a 419/2009. (XII. 2.) sz. állásfoglalásában – is kifejtette azon álláspontját, miszerint a mobiltelefon nem tartozik az Rtv. 31. §-ának (1) bekezdése alapján a rendőrség által elveendő tárgyak (támadásra vagy önvészély okozására alkalmas) tárgyak közé, jelenleg tehát nincsen olyan felhatalmazó rendelkezés, amely az intézkedés közben a rendőr számára egyértelműen lehetővé tenné az érintettek mobiltelefonjának elvételét, noha a kérdés szabályozása – és a telefon elvételének garanciákkal körülbástyázott lehetővé tétele – indokolt lenne (hiszen pl. egy bűncselekmény gyanúja miatt előállított személy esetében teljes mértékben indokolt lehet a kommunikáció lehetőségének kizárása).

Jelen esetben azonban a Testület a testi kényszer körébe tartozónak ítélte a rendőr azon tevékenységét, hogy a telefont a hívást kezdeményező panaszos kezéből kivette, mivel a rendőr a panaszosra gyakorolt fizikai erővel megszerzett telefont csupán igen rövid ideig tartotta a saját őrizetében (hiszen azt vagy a panaszos táskájába helyezte vissza és ezt követően adta át a panaszos ismerősének, vagy egyből a panaszos ismerősének adta át). A rendőr ezen tevékenységének jellegadó momentuma tehát nem a telefon feletti rendelkezés megszerzése volt, hanem a rendőri intézkedést akadályozó – a személyazonosság igazolása helyett a telefonálás ismételt megkísérlésében megnyilvánuló – ellenszegülés megtörése.

A Testület e testi kényszer indokoltságának megítélésekor különös jelentőséget tulajdonított annak, hogy a panaszos a hívást olyankor próbálta kezdeményezni, amikor a rendőrök már sokadik alkalommal szólították fel személyazonossága igazolására, melyet ő megtagadott. A

Testület megítélése szerint a panaszos ezen magatartását az adott körülmények között a rendőrök indokoltan értelmezheték az intézkedésnek való ellenszegülésként, ami – a fentiek szerint – megalapozza a testi kényszert, különös tekintettel arra, hogy a rendőrök számára nem lehetett egyértelmű, kit és miért akar a kilétét egyébként felfedni nem hajlandó panaszos értesíteni.

A Testület ezért a panaszos mobiltelefonjának elvételét indokolt testi kényszernek értékelte, amely jogszerűen korlátozta a panaszos emberi méltósághoz való alapjogát.

b) A panaszos előadja, hogy a telefonja elvételét követően többször is kérte a rendőröktől, hogy elállításáról értesítsék a férjét. Az iratok tanúsága szerint arra végül 11 óra 5 perckor került sor.

A kiértesítési kötelezettség teljesítése kapcsán az illetékes kapitányságvezető az alábbiakat állapította meg. A panaszos az előállítása során a férje kiértesítését kérte. A kiértesítés 11 óra 5 perckor szóban megtörtént, tekintettel arra, hogy a panaszos férje személyesen megjelent a kapitányságon, mivel elmondása szerint a rendőri intézkedésről egy ismeretlen hölgy telefonon tájékoztatta. A rendelkezésre álló adatok szerint a helyszíni kiértesítés az intézkedés célját veszélyeztette volna, a panaszos agresszív magatartása, szökésének és támadásának veszélye miatt a kétfős rendőrcsoportnak elsősorban biztonsági okokból nem volt lehetősége a helyszínről a kiértesítést végrehajtani. A hozzátartozó kiértesítésére a biztonságos őrzésre alkalmas helyiségben történő elhelyezést követően, 11 óra 10 perckor került volna sor, ami azonban a hozzátartozó személyes megjelenése miatt okafogyottá vált. A fentiek alapján a kapitányságvezető megállapította, hogy a panaszos joga a kiértesítés tekintetében nem csorbult, mivel a törvény felnőtt személy vonatkozásában nem ír elő azonnali értesítési kötelezettséget, és a törvényben előírt értesítés megtörtént. A 10 óra 45 perctől 11 óra 5 percig tartó 20 perces időtartam – álláspontja szerint – nem volt indokolatlan hosszúságú, különös tekintettel az intézkedés fent leírt körülményeire.

A Testület elfogadta a rendőrség azon hivatkozását, hogy a törvény nem ír elő azonnaliságot az előállított személy által megjelölt képviselő vagy hozzátartozó értesítésére, így a rendőrség azzal, hogy a panaszos beszállítását követően tervezete elvégezni azt, nem valósított meg alapjogsértést, különös tekintettel arra, hogy – a panaszos és a tanú által is alátámasztottan – lehetővé tették, hogy az események egyik szemtanúja a panaszos férjével a panaszos mobiltelefonján felvegye a kapcsolatot, és tájékoztassa őt az intézkedésről.

A hozzátartozó értesítésével kapcsolatos rendőri magatartással összefüggésben ezért a Testület nem állapította meg a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának megsértését.

6) A panaszos kifogásolta, és emberi méltóságát sértőnek érezte azt, hogy a rendőrkapitányságon szondát alkalmaztak vele szemben.

A kapitányságvezető a panaszos ezen sérelme kapcsán előadta, hogy figyelemmel a panaszos összefüggéstelen, a rendőri intézkedéssel nem indokolható viselkedésére, a Járőr- és Határrendészeti Alosztály vezetője indokoltnak tartotta elrendelni a panaszos alkoholos vizsgálatát, amelynek célja annak megerősítése vagy kizárása volt, hogy a panaszos ittasan kerékpározott. Az alkoholvizsgálatra a jelzett objektum járőr gépelő-helyiségében elhelyezett LION típusú alkoholszonda alkalmazásával került sor. Ekkor a panaszos már nyugodtabb

volt, és önként megfújta a szondát. A panaszos alkoholszondázttatása negatív eredménnyel zárult, ezért ezzel kapcsolatos további intézkedés – vérvétel – nem vált indokolttá.

A Testület a panaszos kifogásának vizsgálatakor az alábbi rendelkezésekre volt figyelemmel. Az Rtv. 44. § (1) bekezdés c) pontja felhatalmazza a rendőrséget, hogy közlekedésrendészeti feladatainak ellátása során a jármű vezetőjét a rendszeresített eszközzel légzésminta, ha nála a vezetési képessége hátrányosan ható szer befolyása vagy alkoholfogyasztás miatt bűncselekmény vagy szabálysértés, illetve a közúti közlekedéssel kapcsolatban kiszabható, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés elkövetésének gyanúja merül fel, az egészségügyi szolgálat igénybevételel vér-, vizelet- és mütétnek nem minősülő módon egyéb minta adására kötelezze.

A körülmények ismeretében nem vitás, hogy a panaszos a sérelmezett intézkedést megelőzően – a sétáló utcára való behajtás előtt bizonyosan – kerékpárral közlekedett. Önmagában ez a tény, egyéb, arra okot adó körülmény hiányában is felhatalmazta a rendőröket az Rtv. fent idézett rendelkezése alapján arra, hogy a panaszostól légzésmintát vegyenek, és azzal ellenőrizzék, nem áll-e vezetési képességre hátrányosan ható szer befolyása alatt.

Erre tekintettel a Testület úgy ítélte meg, hogy a panaszossal szemben a szondát a rendőrök megfelelő törvényi felhatalmazás alapján alkalmazták, és azzal összefüggésben a panaszos emberi méltóságához való alapvető jogának sérelmét nem tartotta indokoltnak megállapítani.

7) A panaszos utal rá, hogy a rendőrök nevüket, azonosító számukat kérésére sem közölték vele.

A rendőrségi iratok arról számolnak be, hogy az intézkedést foganatosító r. őrnagy intézkedését a napszaknak megfelelő köszönéssel kezdte, bemutatkozott, majd közölte a jelvéyszámát és az intézkedésének okát. A r. őrnagy a járőrtársával egyetemben egyenruhában látta el a szolgálati feladatát, amin az azonosító jelvény és a névkitűző jól látható módon volt elhelyezve. A rendelkezésre álló adatok szerint tehát – a kapitányságvezető álláspontja szerint – az intézkedő rendőrök eleget tettek az Rtv. 20. §-ában foglalt kötelezettségeiknek.

Az Rtv. 20. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrt intézkedése során vagy az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye, vagy szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye igazolja. Ugyanezen törvényhely (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt minden esetben köteles nevét, azonosító számát, illetve az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Ez alól egyetlen eset kivétel, nevezetesen, ha ez a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti (pl. azonnali beavatkozás, fellépés szükséges), ebben az esetben ugyanis az intézkedés befejezésekor kell az igazolására szolgáló lépéseket megtenni. A Szolgálati Szabályzat 4. §-ának (1) és (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedést – ha annak eredményességét nem veszélyezteti – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha egyenruhát visel tisztelegéssel, és a tervezett intézkedés megjelölése és célja, valamint neve és azonosító száma közlésével kezdi meg. Az intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati

igazolványát vagy azonosító jelvényét is felmutatja, kivéve, ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti (ez esetben azt az intézkedést követően kell megtenni).

A Testület rendelkezésére bocsátott videofelvételeken a sérelmezett események ezen része, tehát az intézkedés kezdetei nem láthatóak, és azzal kapcsolatosan a szemtanú sem szolgált értékelhető információval.

A felek előadásában tehát a Testület ellentmondást tapasztalt arra vonatkozóan, hogy az intézkedés formai követelményeinek az eljáró rendőrök eleget tettek-e, amely ellentmondást a rendelkezésre álló bizonyítási eszközök segítségével képtelen volt feloldani.

A Testület a fentiek alapján nem tudott megalapozott döntést hozni abban a kérdésben, hogy a panaszossal szemben intézkedő rendőrök az intézkedéssel összefüggő formai követelmények teljesítését elmulasztották-e, ezért azzal összefüggésben a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának a megsértése nem volt megállapítható.

8) A panaszos sérelmezte a rendőrök vele szemben tanúsított magatartását. Ezt konkretizálандó előadta, hogy az őt beszállító egyik rendőr, miután a panaszos nem szállt ki a szolgálati gépkocsiból, a következőt mondta: „asszonyom, ne kényszerítsen arra, hogy a betonon végighúzzam”. Az épületben pedig, miután nem akart leülni, a rendőrök felszólították, hogy „Álljon be a sarokba!”, majd amikor megtudták a rendőrök, hogy pedagógus, gúnyos megjegyzéseket tettek rá.

A kapitányságvezető álláspontja szerint a kifogásolt rendőri intézkedés szükséges volt, az intézkedés során a panaszos és a rendőrök közötti konfliktust és a panaszos magatartását nem a rendőri magatartás váltotta ki. Megállapítása szerint továbbá a panaszos által közölt megalázó bánásmódot – durva hangnemben történő utasítás, sarokba állítás, stb. – a panaszos nyilatkozatát kivéve egyéb adat, bizonyíték nem támasztotta alá. A rendelkezésre álló adatok – okiratok, rendőrök nyilatkozata, orvosi vélemény, videofelvétel – annak ellenkezőjét igazolják.

A rendőrök magatartásával kapcsolatban a Testület felhívja a figyelmet az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésekre. Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A konkrét esetben azonban azt tapasztalta a Testület, hogy a tanúsított bánásmód és az alkalmazott hangnem tekintetében a panaszos, illetve az intézkedő rendőrök előadásai egymással ellentmondásban vannak, ami további rendelkezésre álló bizonyíték hiányában a nem volt feloldható.

A Testület mindezek alapján nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben, hogy a rendőrök betartották-e az Rtv. 2. §-ában rögzített előírásokat, ezért a panaszos emberi méltóságához való jogának sérelmét nem tudta megállapítani.

IV.

Fentiek alapján a Testület úgy ítélte meg, hogy a panaszossal kapcsolatos, szabálysértés elkövetésére utaló gyanú alapján a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett, amelynek érvényesítése érdekében a panaszos igazoltatása jogszerű volt. A panaszos előállítását indokolt és jogszerű intézkedésnek minősítette, arra a következtetésre jutott ugyanakkor, hogy a panaszost a rendőrség indokolatlanul helyezte el a rendőrkapitányság fogdáján, és személyes szabadságát aránytalanul hosszú ideig korlátozta, ezért indokoltnak látta megállapítani az említett alapjog megsértését. A panaszos fogdai befogadása alkalmával végzett átvizsgálás miatt továbbá megállapította emberi méltóságának és az abból levezethető személyi integritáshoz való alapjogának a sérelmét is.

A Testület álláspontja szerint a rendőri intézkedés helyszínén, valamint a szolgálati járműbe való beszállítás és az onnan való kiszállítás során alkalmazott testi kényszer miatt nem sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga. Jogszerűnek és arányosnak találta továbbá a Testület a panaszos megbilincselését és a bilincselés időtartamát is, ezért a panaszos emberi méltóságának a megsértését azzal összefüggésben sem állapította meg. A Testület nem tudta megállapítani, hogy a bilincselés által okozott sérülések a testi épség indokolt korlátozásának körén belül maradtak-e.

A Testület a panaszos mobiltelefonjának elvételét indokolt testi kényszernek tekintette, amely jogszerűen korlátozta a panaszos emberi méltósághoz való alapjogát, a hozzátartozó értesítésével kapcsolatos rendőri magatartással összefüggésben ugyanakkor a Testület a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának megsértése nem volt megállapítható. A Testület úgy ítélte meg, hogy a panaszossal szemben a szondát a rendőrök megfelelő törvényi felhatalmazás alapján alkalmazták, és azzal összefüggésben a panaszos emberi méltósághoz való alapvető jogának sérelmét nem tartotta indokoltnak megállapítani. Nem tudott ugyanakkor megalapozott döntést hozni abban a kérdésben, hogy a panaszossal szemben intézkedő rendőrök az intézkedéssel összefüggő formai követelmények teljesítését elmulasztották-e, ezért azzal összefüggésben a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogának a megsértése nem volt megállapítható. Végül nem tudott megnyugtatóan állást foglalni abban a kérdésben sem, hogy a rendőrök betartották-e az Rtv. 2. §-ában rögzített előírásokat, ezért a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelmét ebben a vonatkozásban sem tudta megállapítani.

A konkrét esetben megvalósult sérelmek a Testület megítélése szerint összességükben elérték a súlyosság azon fokát, amely indokoltá teszi a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak, ezért a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Budapest, 2012. február 15.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
előadó testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTÉRSÜJLET